

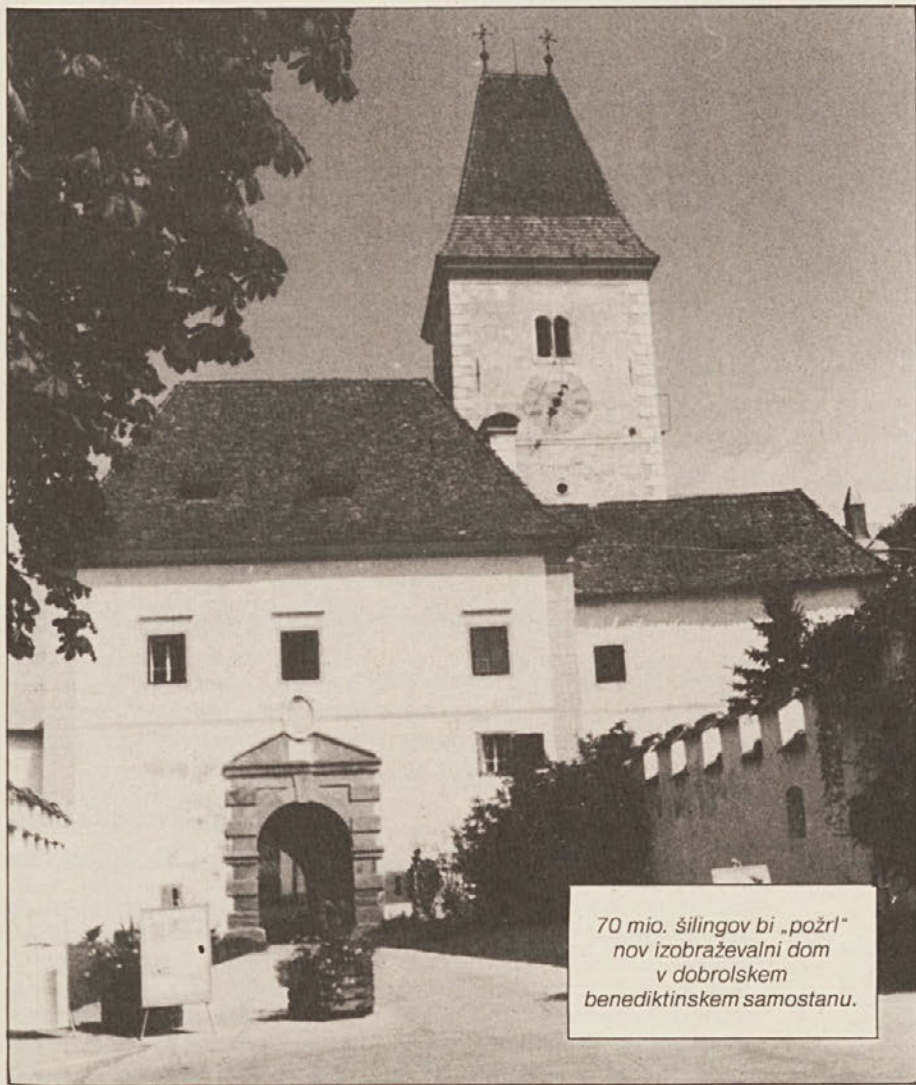
Številka 4. Letnik 44. Cena 10,— šil. (25,— SLT)
petek, 31. januarja 1992

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Izobraževalni center v dobrolskem samostanu: PROJEKT JE ZAENKRAT PROPADEL

Izobraževalni domovi ter Sosvet za izobraževanje odraslih so proti novemu centru v dobrolskem samostanu.

70 mio. šilingov bi „požrl“
nov izobraževalni dom
v dobrolskem
benediktinskem samostanu.

Občina Dobrla vas je pred dvema letoma najela za dobo 50 let dobrolski samostan, kateremu sedaj išče primerno namembnost. V samostan naj bi se namreč preselila celotna občinska uprava in otroški vrtec. V preostali prostor pa naj bi se priselil nov izobraževalni center — vsaj tako so si želeli nekateri politiki.

Proti temu predlogu se je zdaj izrekel deželni Sosvet za izobraževanje odraslih; s tem pa je verjetno projekt zaenkrat propadel.

Deželni kulturni referent dr. Peter Ambrozy je od članov Sosveta za izobraževanje odraslih zahteval odločitev in dokončno stališče o „Izobraževalnem centru Dobrla vas“. Nekoliko presenetljivo se je Sosvet izrekel proti ustanovitvi; zastopniki obstoječih izobraževalnih domov Krastowitz, St. Georgen in Katoliški dom Prosvete v Tinjah so svoje odklonilno stališče utemeljile, češ da je ponudba za izobraževanje odraslih predvsem na južnem Koroškem več kot pokrita. Nova dodatna ponudba bi ne povečala števila porabnikov, ampak bi le povzročila

dodatne stroške. In ti niso majhni! Za „Izobraževalni center Dobrla vas“ bi bilo potrebnih 70 milijonov šilingov — in to samo za prenovno samostana. Namesto, da bi Dežela Koroška subvencionirala tak ogromen projekt, je bolj smotrno, da poviša podpore za obstoječe izobraževalne domove — so si bili člani Sosveta enotni. Le „Kärntner Bildungswerk“, ki bi bil nosilec ustanove v Dobrli vasi, je videl smisel v ustanovitvi.

Občina Dobrla vas bo morala letno kriti obratovalne stroške za samostansko poslopje v višini 2 mio. šilingov; polovico bi torej padlo na to izobraževalno ustanovo. Ali je po odločitvi Sosveta za izobraževanje odraslih projekt dokončno propadel? Občina Dobrla vas vsekakor že išče nove možnosti; z enim očesom pa je še vedno pri „Izobraževalnem centru“, ki bi sicer Občini Dobrla vas znatno olajšal sanacijo in znižal obratovalne stroške; Deželi Koroški bi s tem povzročil ogromne izdatke in verjetno bi sprožil tudi inflacijo ponudbe na področju izobraževanja odraslih.

Izšla prva številka

**MLADEGA
NAŠEGA TEDNIKA**
v letošnjem letu

Najdete ga v sredini te številke Našega tednika.

Spomnili smo se
obletnice
Tischlerjeve smrti

Kot vsako leto, so se na žrelskem pokopališču tudi letos zastopniki NSKS, EL, KKZ, NT, DPU, Slovenske gimnazije in Mohorjeve družbe skupno s člani Tischlerjeve družine spomnili obletnice smrti dr. Joška Tischlerja. Dr. Janko Zerzer je v kratkem nagovoru spomnil na izročilo ustanovitelja NSKS in očeta Slovenske gimnazije.

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše Janko Kulmesch

Slovensko združenstvo na Koroškem — zlasti njegov bančni sektor — je v zadnjih letih želo vidne uspehe. Spremembe v poslovanju Zveze slovenskih zadrug leta 1986 so se obrestovale. S prihodom direktorja dipl. trg. J. Habernika se je začelo novo obdobje ZSZ.

Kako veliko je bilo zlasti v zadnjih letih nezaupanje v gospodarsko politiko Slovenije, je znano. Znano je tudi, da so se slovenski državljani raje posluževali uslug, ki jim jih nudijo koroške in štajerske ter ne domače banke. To nezaupanje je sicer še

NOV IZZIV ZA NAŠE
BANČNIŠTVO

Zadruga zveza se je — skupno s svojimi mladimi angažiranimi sodelavci — začela uveljavljati kot sodobna ter uspešna ustanova. Enako velja za v njo včlanjene Posojilnice. Tudi njihove poslovodje in sodelavci so dokazali in dokazujejo, da razumejo svoj „gšeft“.

Najbolje dokazujejo ta razveseljivi razvoj našega združenstva številke. Tako je ZSZ za beležila z 31. decembrom 1991 v primerjavi z letom 1990 mdr. naslednje prirastke: celotne vloge so narasle za 54 odstotkov, inozemski knjižni promet za 60 odstotkov, bilančna vsota pa se je povišala za 28 odstotkov. Pri Posojilnicah je znašal skupni prirastek vlog 25 odstotkov. Tako je npr. Posojilnica-Bank Celovec imela v letu 1991 za okoli 30 odstotkov več celotnih vlog kot v letu 1990. Nadpovprečen prirastek celotnih vlog — po informaciji Avstrijske narodne banke znaša v avstrijskem povprečju prirastek 8,5 odstotkov — so dosegle tudi vse ostale Posojilnice.

Skratka: naše bančne ustanove poslujejo uspešno. To pa predvsem tudi zato, ker je zanje merodajna gospodarska miselnost in ker prezirajo načela, ki so pri nekaterih „gospodarskih“ politikih na žalost slej ko prej aktualna. Če bi namreč šlo po njihovem, bi se moral naš narod v glavnem ukvarjati s kulturo in politiko, glede vprašanja, kako te dejavnosti financirati, pa se očitno zanašajo na loto ali toto.

Da se bilanca naših kreditnih zadrug tako ugodno razvija, pa je treba videti razlog tudi v Slo-

vedno prisotno, a se stvari kljub temu začinjajo premikati. Zanimanje avstrijskih bank za slovenski trg postaja vedno bolj konkretno. Tako je pretekli petek začela v Ljubljani poslovati prva mešana banka v Sloveniji — „Bank Austria“. Do zdaj so Slovenci pri njej odprli nad tisoč hranilnih knjižic. Zaenkrat so to samo devizni varčevalci, vendar namerava „Bank Austria“ v kratkem omogočiti tudi varčevanje v tolarjih.

„Bank Austria“ tudi napoveduje, da se bo še bolj potrudila pri financiranju slovenskih podjetij. Predpogoj za to je sprejetje potrebnih, zdaj manjkajočih zakonov. Predvsem gre za izterjatvene in privatizacijske zakone. Sicer pa že zdaj opravljajo za ozek krog svojih komitentov celo vrsto poslov.

Po normalni logiki bo „Bank Austria“ sposobna uresničiti svoj cilj, nagovoriti namreč čimveč klientov v Sloveniji sami. Da imajo tudi druge avstrijske banke resen namen re-alizirati v Sloveniji zaželjene dobičke, prav tako ni novo. Upravičeno namreč izhajajo iz tega, da se bodo Slovenci prej ali slej začeli spet posluževati bančnih uslug doma — sploh, če bodo v Sloveniji imeli na izbiro avstrijske banke.

Na naše kreditne zadruge, ki so doslej nagovorile mnogo klientov iz Slovenije, čakajo pa vsekakor novi izzivi. Prepričan sem, da bodo znale nanje reagirati in da bodo dosegle najmanj take poslovne uspehe, kakršne imajo danes in so jih zabeležile v zadnjih letih.

„V prvi vrsti pomagati občinskim frakcijam finančno, organizacijsko in moralno“

Predsednik deželne EL Andrej Wakounig je v pogovoru z NT zavzel stališče do vprašanj, kot: Sta osrednji organizaciji preživeti? Je zadovoljen s centralo EL in Mlado EL? Zakaj odklanja integracijo v večinske stranke? Kakšna naj je ureditev deželno-zborskega mandata? Kdo je pogovorni partner EL v Sloveniji?

Z Andrejem Wakounigom se je pogovarjal Janko Kulmesch

NT: Lani je prišlo do poenotenja samostojnih volilnih struktur oz. ustanovitve deželne Enotne liste. Se je izkazal ta korak kot pravilen?

A. Wakounig: S tem poenotenjem se je uresničila dolgoletna želja naših samostojnih frakcij. Važno je bilo predvsem tudi zato, ker smo ustvarili boljše pogoje za bolj učinkovito organizacijsko delo. Vendar poenotenje samo ne zadostuje. Treba bo na centrali in tudi na podeželju še marsikaj zboljšati.

NT: Kaj konkretno?

A. Wakounig: Po statutu so npr. predvidene krajevne in pokrajinske strukture. Sicer krajevne že obstajajo; vendar bo treba najti nova pota, kako izboljšati kontakt z ljudmi, da bo tam, kjer je potrebno, dejansko funkcioniralo frakcijsko delo in koordinacija z deželnimi strukturami. Občinske frakcije morajo dobiti lastna vodstva ter izvesti članski sistem. Uresničiti je treba tudi organizacijske strukture na pokrajinski oz. okrajni ravni.

NT: Kaj nameravate izvesti na medijskem področju? Zadostujejo občinski listi takšni, kakršni so trenutno?

A. Wakounig: V bodoče nameravamo izdajati četrtletni regionalen časopis, ki bi ga prejemala vsa gospodinjstva na južnem Koroškem. Ta naj bi vseboval tako deželne kot tudi pokrajinske in občinske teme.

NT: Tema mladinsko delo: si zadovoljen z Mlado EL?

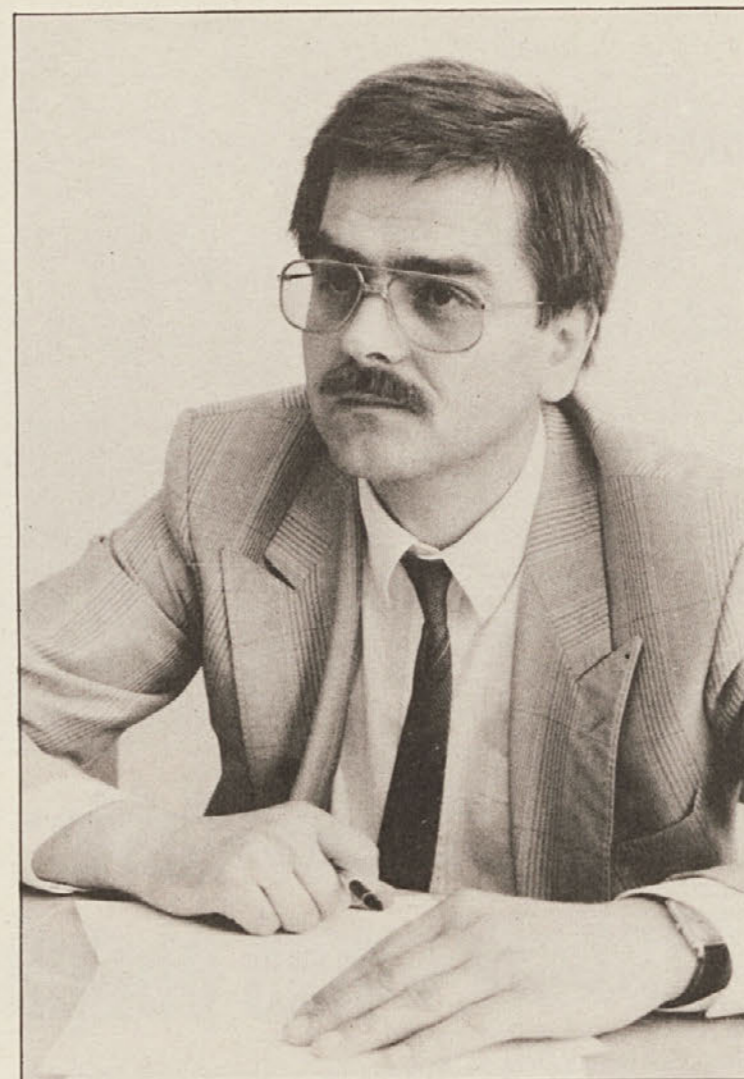
A. Wakounig: Če sem odkrit, z razvojem na mladinskem področju ne morem biti zadovoljen. Izgleda pa, da je to nezadovoljstvo prisotno pri vseh političnih ustanovah. Mladinsko dejavnost bo treba decentralizirati. V prvi vrsti se mora odvijati na krajevni ravni, torej tam, kjer je mladina doma. Osnovno načelo našega celotnega delovanja mora biti: pomagati v prvi vrsti občinskim frakcijam tako gmotno, organizacijsko in moralno.

NT: Pripravlja se tudi Politično upravna akademija (PUAK). Kdaj bo začela delovati?

A. Wakounig: Ustanovila se bo v teh dneh; za vodjo je predviden dr. Pavle Apovnik. Potreba po učinkoviti izobrazbi naših kadrov je velika, zlasti glede pravnih vprašanj in političnega nastopanja.

NT: Kateri so politični cilji EL v letu 1992?

A. Wakounig: Ker letos po vsej verjetnosti ne bo kakih volitev, se bomo osredotočili na to, da pridemo v dogovor z deželnimi strankami do novelizacije volilnega reda za deželnozborske volitve. Sedanji volilni red je za koroške Slovence izredno restriktiven. Ne odgovarja volilnemu redu, kakršen že obstaja v drugih evropskih državah in ki upošteva želje manjšine. Naj omenim volilno ureditev za Danco v Nemčiji, ki ne pozna 5-odstotne klavzule, ali še bolj manjšinam naklonjeno v Sloveniji, ki zagotavlja tako

Italijanom kot Madžarom avtomatično zastopstvo v parlamentu.

NT: Kakšna naj bi bila volilna ureditev za koroške Slovence?

A. Wakounig: Za narodne stranke, ki se kot take priznavajo, ne bi smela predvidevati štirih volilnih okrajev, temveč samo enega. Hkrati bi se moralo za te stranke znižati število glasov, ki je potrebno za osnovni mandat, na tak nivo, da bi manjšina dejansko lahko izvolila svojega lastnega kandidata.

NT: Kako visoko bi smelo biti tako število glasov?

A. Wakounig: V primeru, da bi kandidirala samo ena narodna stranka, si lahko predstavljamo 1% vseh volilnih udeležencev. Če bi nastopilo več narodnih strank, pa naj bi bila izvoljena tista, ki je dobila največ zaupanja.

NT: So Slovenci, npr. v SPÖ, ki odločno odklanjajo model narodne stranke. Hkrati so prepričani, da bodo s svojim integracijskim modelom v stanju

„**Če je Ambrozy ne ustanovnem občnem zboru Delovne skupine slovenskih socialistov izpostavil, da je namen te skupine mdr. napraviti SPÖ še močnejšo, potem imam vtis, da vidi v DS v prvi vrsti pomagača za doseganje boljših volilnih rezultatov.**“

Andrej Wakounig

doseči take uspehe, da narodna stranka sploh ne bo več potrebna.

A. Wakounig: Že prej so nam pravili, da naj se koroški Slovenci vključujejo v večinske stranke, da bi na ta način probleme skupno reševali. Danes lahko trdimo, da je ta integracija — z redkimi izjemami — šla rakovo pot. Skrajna ni primera, kjer bi s strani večinskih strank prišle iniciative za zboljšanje položaja koroških Slovencev. S tem je jasno potrjeno, da brez samostojnih list nikdar ne bi bilo možno doseči teh uspehov, ki smo jih doživeli v zadnjem času. In če je Ambrozy ne ustanovnem občnem zboru Delovne skupine slovenskih socialistov izpostavil, da je namen te skupine mdr. napraviti SPÖ še močnejšo, potem imam vtis, da vidi v DS v prvi vrsti pomagača za doseganje boljših volilnih rezultatov.

NT: Bivši tajnik oz. novi predsednik ZSO dr. Sturm je EL označil kot preživeli model, „Auslaufmodell“. Na drugi strani je odnos naših ljudi do osrednjih organizacij nad vse negativen. Kdo je torej res „Auslaufmodell?“

A. Wakounig: Trditev, da je EL „nacionalistična“, „konzervativna“ in „Auslaufmodell“, je seveda zelo spačena in neutemeljena. Izid zadnjih občinskih volitev je npr. jasno pokazal, da ljudje „na terenu“ podpirajo samostojno gibanje. To pa je tudi signal, da je zaupanje v centralistične strukture precej propadlo in da prihajajo osrednje organizacije v stadij preživelosti. Iz tega se da sklepati, da si pretežen del naših ljudi želi glede političnega zastopstva koroških Slovencev bistvene spremembe. Želi si, da se upošteva demokratičnost in pluralizem in da naj pripadniki

naše narodne skupnosti sami določijo, kdo so naj njihovi zastopniki.

NT: Odnos EL — Slovenija: kdo je vaš pogovorni partner — kaka stranka ali vlada?

A. Wakounig: EL nima name na spuščati se v vrednotenje notranjepolitičnih razprav v Sloveniji. Za nas je pogovorni partner v prvi vrsti vlada. Z vsako vlado, ki jo na demokratičen način izvoli slovenski narod, želimo imeti korektno odnose. Ni naša naloga, da bi se ideološko ali strankarsko opredeljevali, ker bi s tem navezovali enostranske stike s to ali drugo večinsko stranko. Postali bi v tem primeru neverodostojni, kajti tako enostransko sodelovanje odklanjamo tudi na Koroškem.

NT: Je v Sloveniji vlada vaš edini partner?

A. Wakounig: Na politični ravni so to poleg vlade tudi parlament in državni predsednik. Intenzivne strokovne stike pa gojimo z Zvezo slovenskih občin, kateri trenutno predseduje Ivan Bizjak. Z njo so kontakti že doslej bili zelo plodoviti in prav v sodelovanju z EL je prišlo tudi do boljšega sodelovanja med občini tostran in onstran meje.

NT: Hvala za pogovor.

Izjava poslovodje Koordinacijskega odbora koroških Slovencev

Koordinacijski odbor je na seji 22. januarja 1992 razpravljaj in sklepal o priporočilu slovenski vladi za razpodelitev sredstev, ki so namenjena v letu 1992 za pospeševanje slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Kot poslovodja KOKS-a popravljam interpretacijo Jankota Malleja v Slovenskem vestniku, češ da KOKS na tej seji ni bil sklepčen ter da se seja ni odvijala v skladu z veljavnim poslovnikom. Dejstvo je, da so se doslej vključile v KOKS in zanj imenovale svoje člane sledeče organizacije: Narodni svet koroških Slovencev, Krščanska kulturna zveza, Enotna lista, Skupnost južnokoroških kmetov, Slovenska gospodarska zveza in Strokovno pedagoško združenje. V KOKS je bila sprejeta tudi delovna skupnost mladinskih organizacij „SMO“, ki pa je v preteklem letu zopet razpadla. Svoje rezervirano mesto v KOKS-u imajo tudi Zveza slovenskih organizacij, Slovenska prosvetna zveza in Slovenska športna zveza, ki se pa doslej kljub vsakokratnemu vabilu niso vključile v KOKS. Ponovno ugotavljam, da so bili na zadnji seji KOKS-a navzoči zastopniki štirih od šest aktivno vključenih organizacij in je bil KOKS po predpisih veljavnega poslovnika sklepčen.

Poleg naloge za formalno pravilno poslovanje KOKS-a po določilih poslovnika pa smatram tudi za svojo dolžnost, da skušam doseči najširše možno soglasje v vseh vprašanih — političnih in finančnih — ki sodijo v delokrog KOKS-a. Po besedah novega predsednika ZSO, dr. Marjana Sturma, v tokovi slovenski oddaji smatra novo vodstvo ZSO Koordinacijski odbor za potrebnega in je pripravljeno za nove pogovore. Napačno bi bilo, če bi Koordinacijski odbor zavrnil pripravljenost novega vodstva ZSO k sodelovanju. Zato sem kot poslovodja Koordinacijskega odbora sklical za petek, 7. 2. '92, ponovno sejo KOKS-a, na kateri naj bi — upam, da ob navzočnosti tudi zastopnikov novega vodstva ZSO — med drugim na novo razpravljali o porazdelitvi sredstev, ki jih namenja Republika Slovenija za podporo slovenski narodni skupnosti na Koroškem. Mag. Marjan Pipp

Prof. Lojze Peterle:

„...zdaj bi lahko umrl in se dostojno poslovil“

Nekaj citatov iz govora predsednika slovenske vlade ob podelitvi XIII. Tischlerjeve nagrade

„Po vsem tem, kar sem slišal o sebi, bi zdaj lahko umrl in se dostojno poslovil. Dr. Zerzer je tako lepo o meni govoril, da mi kar manjka opozicija, da bi dodala kakšno laž. Doma sem navajen drugačnih nagovorov.“

čez mejo. Sami pa so se vrnili, da bi se bojevali. Nihče od Slovencev ni prosil v Avstriji za azil in marsikateri delavec, ki je delal v Avstriji, je pustil delo in se javil doma, da bi opravil svojo dolžnost.“

„Zelo ste me počastili s tem, da ste me postavili v vrsto Tischlerjevih nagrajencev. V radiu sem slišal, kdo je bilo prvih dvanajst Tischlerjevih nagrajencev. Moram reči, da me številka 13 prav nič ne moti. 13 mesecev smo čakali, da je po plebiscitu prišlo do priznanja Slovenije. 13. januarja se je Vatikan odločil priznati Slovenijo. Dobro, pa naj bom jaz 13. v vrsti Tischlerjevih nagrajencev.“

„Velikokrat sem bil med vami na Koroškem tako ali drugače. Včasih nisem nikogar obiskal. Sem šel recimo na Dječke pogledat, kako zgleda sončni zahod. Prepričan sem, da se tam na Koroškem najlepše vidi, kako zahaja sonce. Če bi čutil potrebo po kakšni posebni melanholiji, mi ne kaže drugam, da grem v Podjuno. Če bi želel slišati nekaj posebnega v koroški pevski kulturi, potem mislim, da moram iti v Št. Ilj med Kernjakove ali v Sele med Olipove.“

„Enkratna je bila pomoč koroških Slovencev, ko je šlo za poplave, izredna pozornost, ko so prišli sem begunci. Naj mimoregrede povem, da se je v napadu na Slovenijo zgodilo nekaj izrednega. Avstrija je računala z desetstisočimi begunci. Res je, da so nekateri možje odpeljali družine

„Težko uporabljam besedo matična Slovenija, ker matične pokrajine so vse, kjer avtohtono živi slovensko prebivalstvo. O matici govorijo tisti, ki so se odselili. Sedaj lahko govorimo o matični državi.“

Peterle in njegov avstrijski „ambasador“ Karel Smolle v krogu mladine.

Dr. Grilc: „Slovenijana dolžnost, da nas podpira — ne gle na to, kakšna je njena vlada!“

„Tesna povezanost z matično državo je nesporna pravica vsake manjšine. Tega se je dobro zavedal dr. Joško Tischler. Pod njegovim vodstvom smo v sedemdesetih letih vzpostavili s Slovenijo prepotrebne stike. Slovenija nima samo pravice, temveč tudi dolžnost, da nas podpira — ne glede na to, kakšna je njena vlada oz. katere stranke vlado sestavljajo!“

Tako je dejal predsednik NSKS dr. Grilc ob podelitvi XIII. Tischlerjeve nagrade, ki sta jo

prejšnji četrtek NSKS in KKZ podelila predsedniku slovenske vlade prof. Lojzetu Peterletu. Peterle sam pa se je v svojem govoru označil kot „učenca“ dr. Tischlerja, ki da „je govoril zelo jasno, zelo prepričljivo in zelo zavzeto“.

Hkrati je podčrtal: „Za slovensko vlado velja absolutna predpostavka, da do kratenja manjšinskih pravic absolutno ne more priti. Prepričan sem, da se kažejo Slovcem v Avstriji nove možnosti ter nove vizije. Pomembno je, da imamo v Sloveniji sedaj direktno ustavno pravico in dolžnost, da kot demokratično izvoljena oblast formaliziramo tudi skrb za naše manjšine zunaj države.“

Prireditve, katere se je mdr. udeležil podpredsednik slovenske vlade Matija Malešič, se je odvijala v zelo domačem in prijetnem vzdušju. Tudi nagrajenec prof. Peterle se je počutil zelo dobro in sproščeno. Našim ljudem je dal občutek, da njegov

Foto: Fera

Predlog Našega tednika

Doslej sta Narodni svet in Krščanska kulturna zveza podelila Tischlerjevo nagrado zaslužnim kulturnikom ter zaslužnemu politiku. Vsem tem še enkrat čestitamo, saj so resnično mnogo prispevali v zakladnico slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Med tiste, katerim se imamo koroški Slovenci zahvaliti za vrhunski doprinos k širjenju naše besede in kulturno politične dejavnosti, pa šteje na vsak način tudi Tonči Dolinšek. Njegovih zaslug na tem mestu ni potrebno podrobneje predstavljati. Zname so domala vsakemu koroškemu Slovencu oz. koroški Slovenki. Brez njega naša literatura in tudi Naš tednik v vseh povojnih letih ne bi našla poti do toliko ljudi.

Zato uredništvo Našega tednika predlaga, da se XIV. Tischlerjeva nagrada podeli Tončiju Dolinšku.

Uredništvo Našega tednika

„Peterle je mnogo prispeval h krepitvi naše samozavesti“

Iz lavdacije dr. Janka Zerzerja, predsednika Krščanske kulturne zveze

Pravilno bi moral svojo lavdajico začeti z najvažnejšimi biografskimi podatki, vendar se že kar na začetku zapleta. Kajti medtem, ko je rojstni kraj zanesljivo tradiran, celo leto rojstva je neosporavano, bilo je leto 1948, pa se podatki glede dneva in meseca razhajajo: Uradno se je Lojze mlajši rodil 5. julija, po podatkih družine pa že 29. junija.

Prijatelje je Peterle našel vseh vseh v inozemstvu, tudi in predvsem v Avstriji in na Koroškem. S pomočjo teh prijateljev mu je že zdaj uspel velik korak Slovenije na poti v Evropo. O tem problemu razmišlja Peterle v komentarju v Tretjem dnevu: „Evropa se začne pri sosedih. Sosedje dobivajo sogovornike. Zato se trudimo za manj diplomacije in za več sosedstva, ki ne bo šlo na račun slovenskih skupnosti zunaj Slovenije.“

Peterle pa ni le Evropejec in demokrat, je tudi navdušen Korošec. Njegova velika ljubezen do naše dežele seže nazaj v sedmo leto starosti, ko je prebiral koroško čitanko Gremo v Korotan. Od takrat naprej je čustveno povezan s Koroško, jo je nešteto obiskal, prevozil s kolesom in tu našel dolgo vrsto prijateljev. Tako je postal tudi dober poznavalec naše manjšinske psihe in zapazil razveseljive premike. Zasludil je novo slovensko zavest in novo sožitje, ki sta „razpoznavna znaka nove kvalitete slovenstva“. In če pri nas v zadnjem času opaža konec obrambne držbe, je to zanj največji dokaz naše življenjske moči.

Mi pa lahko rečemo, da je prav on v tem kratkem času, odkar reprezentira slovensko državno oblast, na posredni način že marsikaj prispeval h krepitvi naše samozavesti. Vsebinsko kompetentni prispevki v političnih razpravah, njegova trezna preudarnost in

dosledna uporaba izpiljenega, nepokvarjenega slovenskega jezika pri javnih nastopih v tujini mnogo doprinesejo k temu, da ugled slovenske demokracije in slovenskega jezika raste tudi pri nas in se hrbtnica naše narodne skupnosti spet malce vzravna in okrepi.

Pa še to: ko smo razmišljali, kakšna naj bo nagrada, smo najprej mislili na bicikl, saj smo ga ukradli pred bežigradsko vojašnico. Vendar smo ta načrt spet opustili, ker so ga opazovalci videli že lansko jesen spet s kolesom pri Zilji, torej si je očitno nabavil že nadomestilo. Zato smo se končno odločili za zemljevid iz leta 1670, ki predstavlja ozemlje mlade Republike Slovenije, kjer ravno on predseduje vladi, in sosednjih dežel Koroške in Furlanije, kjer živi tolikšno število njegovih rojakov, in prijateljev.

„Imam občutek, da se Peterle bolje počuti na Koroškem kot pa doma v Sloveniji.“

Besede nekega gosta iz Slovenije ob podelitvi XIII. Tischlerjeve nagrade

Sestre in bratje Olip iz Sel so pozdravili predsednika slovenske vlade s pesmijo.

Janko Zwitter vložil predlog za pokojnino kmeticam

Domej predlagal ustanovitev pododbora za dvojezičnost ter zvišanje podpore za izobraževanje slovenskih kmetov.

Iz Kmetijske zbornice poroča Silvo Kumer

Na občnem zboru Kmetijske zbornice je Skupnost južnokoroških kmetov vložila predlog za pokojnino kmetic, ki so s 1. 1. 1992 dosegle potrebno starost.

Soglasno je bil sprejet letni proračun, ki znaša 66 mio. šilingov. Več kot 3 mio. pa mora Zbornica prispevati iz svojih rezerv.

Zbornični svetnik Janko Zwitter je vložil predlog za pokojnino tistim kmeticam, ki so s 1. 1. 1992 dosegle starost, s katero lahko gredo v pokoj. Zwitter: „Trenutna zakonodaja predvideva, da bi morale te kmetice 15 let plačevati prispevek v Kmečko za-

varovalnico; šele tedaj so upravičene do pokojnine. Še enkrat 15 let čakanja, to je preveč!“

In kdo naj bi te pokojnine financiral? Zwitter predlaga, naj prevzame stroške Deželna vlada, in sicer iz proračuna za kmetijstvo in gozdarstvo. Predlog SJK bo obravnavalo predstojništvo Kmetijske zbornice, ki se bo potem lahko s predlogom obrnilo na Deželno vlado.

Soglasno je Kmetijska zbornica sklenila proračun za leto 1992, ki predvideva izdatke v višini 66.635.000,— šil. in dohodke v isti višini. Za dosego izravnave bilance pa je morala Zbornica vzeti iz svojih rezerv 3.326.000,— šil. To dejstvo je kritiziral dipl. inž. Štefan Domej, ki je dejal, da dolgoročno ne bo moč delovati po tej poti naprej.

Več podpore za izobrazbo slovenskih kmetov

V zvezi s proračunom je Domej zahteval tudi višjo podporo za izobraževanje slovenskih kmetov. Zbornica je predvidela le 50.000,— šil. za KIS (Kmečka izobraževalna skupnost), Domej pa je vložil predlog v višini 200.000,— šil. Predlog bo zdaj obravnavalo predstojništvo. Domej: „Za proračun sva glasovala, ker so se ostale frakcije pripravljene pogovarjati o povišanju sredstev za KIS!“

Kmetje pripevajo letno „le še“ 22 mio.

Največji del dohodkov Zbornica zbere s prispevki kmetov (Kammerumlage). 22,400.000,— kmetje vplačajo letno. Zanimivo je, da 1/3 kmetov prispeva manj kot 30,— šil. Sploh pa prispevki kmetov z leti upadajo; to pa zato, ker tudi davčna vrednost kmetij (Einheitswert) pada.

Precejšnje izdatke je namenila Zbornica za časopis „Kärntner Bauer“, ki stane letno 5,049.000,— šil. Le-tega pa si želijo vse frakcije tudi v prihodnje, ker nudi vsem kmetov veliko stvarnih informacij.

Kar pa v časopisu slejkoprej manjka, je slovenska stran. „Ta naša zahteva je vsekakor še odprta,“ je dejal Domej, ki je v Zbornici spregovoril tudi v slovenščini in poudaril pomen dvojezičnosti na južnem Koroškem.

Domej je predlagal, naj Zbornica ustanovi podbor za dvojezičnost, kateremu bi predsedovala SJK. Odgovora na ta predlog zaenkrat še ni bilo.

Zbornica svojega posestva ne bo prodajala

Veliko razburjanje je povzročilo zahteva kmetov FP, naj Zbornica proda svoja posestva oz. vsaj del. Zbornica ima danes v posesti 350,75 ha. Novi predsednik Zbornice **Walfried Wutscher** je zelo odločno nasprotoval vsaki prodaji in dobesedno rekel, da bi bil to slab zgled vsem kmetom, ki delajo doma na kmetijah in ne prodajo svojega posestva, čeprav bi jim izkupiček od prodaje omogočil mogoče boljši življenjski standard.

Tudi kmeticam pripada pokojnina. SJK je vložila tozadevni predlog, ki ga bo zdaj obravnavala Zbornica.

KOMENTAR

V volilnem času so politiki v vseh vrstah veliko govorili o delu in pomenu naših kmetov. Toda ko gre za konkretne izboljšave oz. za dosego enakopravnosti kmetov, teh politikov ni več v prvi vrsti.

Zadnji čas za kmetice

Skupnost južnokoroških kmetov je zdaj vložila predlog, po katerem naj bi dobile pokojnino tudi kmetice, ki bi glede na starost lahko letos šle v pokoj, a si še niso pridobile dovolj potrebnih let.

Tu velja izpostaviti enakopravnost. Če imata Dežela in Država denar za visoke odpravnine politikom, bosta imela gotovo tudi še teh nekaj šilingov za pokojnino kmeticam, katero pa so si redno zaslužile — politika pa doslej ni bila v stanju, da bi kmetom zagotovila, kar jim je pravzaprav vedno pripadalo.

Si-ku

Šiman Male
Hanzi Ogris

Sele: Jubili

Nabito polna je bila pretežno nedeljska selska farna dvorana pri prvem koncertu, posvečenem slavju KPD „Planina“. Predsednik društva Toni Olip je močno pozdravil kar nekaj častnih gostov — Krščansko kulturno zvezo je zastopal njen predsednik dr. Janko Zerzer, prisoten bil vodja Mohorjeve založbe dipl. inž. Franc Kattinig, selska občina pa je bila zastopana s županom Engelbertom Wastnerjem in podžupanom Nantijem Olipom.

Poslušalcem primeren je bil tudi spored tega popoldneva. Šiman Male in Hanzi Ogris sta predstavila svojo novo kaseto „Pocincava“, nastopili so otroci glasbene šole (pod vodstvom Romane Verdela) ter otroci zbor ljudske šole v Selah (vodja Jožica Mak). Med predstavitvijo kasete pa so selski otroci v okoliš

Katja Gasser - zmagovalka letošnjega govorniškega natečaja

Foto: Fera

Da bi izginila beseda tujec v našem besedišču

Zmagovalka letošnjega govorniškega natečaja Katja Gasser iz Bilčovsa se je posvetila tematici so-vraštva do priseljencev in desnemu ekstremizmu.

Z aktualno temo je vzbudila pozornost žirije na Slovenski gimnaziji in tudi gostov ob podelitvi letošnje Tischlerjeve nagrade. Brez pridržkov se je posvetila fenomenu tega strahu, ki je po njeni oceni vse drugo kot strah v dobesednem pomenu, temveč je le sredstvo, s katerim si človek v bistvu ustvari le premoč. „To pomeni, da so lastni komolci odgovorni za osebno kariero. Čim trši so, tem večji bo uspeh,“ trdi Katja Gasser. Posebej še razočara vse demokratično misleče ljudi dejstvo, da nekateri spretni politiki, kot na primer Schönhuber ali Le Pen ali pa tudi Haider, pogosto gradijo volilne kampanje ravno na tem strahu.

Izredno zanimiv prispevek Katje Gasser objavljamo v celoti na straneh 2 in 3.

Par Elanovih smučí za najboljši spis!

Tokrat Vas, mlade bralke in bralci, vabimo, da se udeležite našega natečaja. Tovarna smučí ELAN z Brnce je za najboljši spis na temo "Moje najlepše zimsko doživetje" podarila par smučí. Najboljši spis bo izbrala strokovna žirija, sestavljena iz naših učiteljev.

Svoj spis pošlji na
Mladi NT, 10. Oktober-
Straße 25/3, 9020
Celovec, do 15.
februarja 1992!

Na žalost le neredno in površno spremljam polemiko okrog splava v Sloveniji. Ali bolje na srečo, saj se mi že ob tem, kar sem do zdaj slišala, ježijo lasje. Vse skupaj se mi zdi, kakor velika histerija nekaterih feministk, ki so se zelo oddaljile od prvotne zamisli emancipiranosti, ki naj bi ženski prinesla enakopravnost. Najbrž nekateri krogi ne razlikujejo več med pravico do svobodnega odločanja o rojstvu otrok in svobodnim odločanjem o morjenju (nerojenih) otrok.

Piše Helena Ošlak

Popolnoma se strinjam, da mora imeti ženska pravico do odločanja ali bo imela otroke. Mislim, da je to pravico vedno imela. Nikdar ženska ni bila zadolžena spočeti otroka, če tega ni hotela. Vendar ta pravica s pravico do splava nima nič skupnega. Ni mogoče sprejeti zakona, ki daje ženski neko pravico, istočasno pa jo s tem, da

Prepoved splava - dolžnost zrele družbe

ji opraviči umor, poniža na nečloveško raven. Nobeno živo bitje ne ubije svojega nerojenega mladiča. Le človek je padel tako nizko, da mori svoje lastne otroke.

Res je, da ima ženska pravico s svojim telesom delati, kar hoče. Pa ne samo ženska, temveč vsak človek. Vendar biološko dejstvo je, da je otrok v maternici telo zase in ni zgolj del ali ud materinega telesa. Njegov razvoj je sicer odvisen od matere, kar ji pa zato še ne daje pravice, da nezaželjenega otroka ubije. Po taki logiki bi moral imeti vsak delodajalec pravico umoriti svojega delavca, saj ga on vzdržuje, delavec je od njega odvisen.

Ženska ima pravico, da odloča samo o svojem telesu, nima pa nikakršne pravice odločati o življenju drugega bitja, še najmanj, če je to nerojen in nemočen otrok.

Srh me spreletava, ko slišim besede „pravica do splava“. Ko bi natančneje študirali biološke bukve, bi vedeli, da se življenje

prične s spočetjem in da ni dvoma, da je splavljen embrio s silo končano življenje enkratnega in nenadomestljivega človeka. Ko bi tako zavzete zagovornice pravice do splava le enkrat videle, kaj je tisto, kar se tako spretno skriva za besedo „abortus“, bi videle raztrgana in krvava telesa umorjenih otrok. Zanima me, koliko je med zagovornicami splava takih, ki so same že splavile. Najbrž ne veliko. To pa zato, ker so same izkusile, kaj je to splaviti, še bolj pa psihične posledice, ki jih nosi ženska sama. O tem se ne piše in ne govori.

Ni res, da pravica do svobodnega odločanja o rojstvu otrok vsem državljanom omogoča ravnanje po svoji vesti. Zakaj je torej potrebno zakonito prepovedati kakršnokoli nasilje nad sočlovekom, če pa tako ali tako vsak ravna po svoji vesti? Vsak ima svojo vest, nekateri glasnejšo, nekateri tišjo, nekomu

je jasno, da ne bo kradel sosedovih jabolk, za drugega pa ni nič posebnega, če pretepa ženo in otroke. To se pravi, da je potrebna zakonita varnost pred nasiljem in nam je tudi dana. Ni pa dana neboljšenemu zarodku, ki še ni imel možnosti samostojno zaživeti. Zakon celo daje pravico močnejšemu, da ga ubije. Groza me je družbe, ki zahteva pravico do umora in z žalostjo gledam slovenski rod, ki se je iz komaj priborjene svobode spustil na najnižjo stopnjo človeštva. Dajmo vendar otrokom pravico do življenja! Zahtevajmo boljše socialne razmere, da otrok ne bo luksuz, ampak samoumevnost! Naj nikdar več ne bo vprašanja o tem, ali ima kdo pravico umoriti otroka in ali je nerojen zarodek človek!

Prikaz znanja tujih jezikov na razstavi EXPO-LINGUA na Dunaju

19. januarja 1992 smo se nekateri dijaki skupno s profesorji ter ravnateljem Slovenske gimnazije dr. Reginaldom Vospernikom odpeljali na Dunaj z namenom, da bi predstavili tuje jezike, ki se jih učimo na naši šoli.

Constantin Cesnovar

Na Dunaj smo prispeli ob dvanajsti uri. Za ogled razstave EXPO-LINGUA smo imeli na razpolago eno uro. Letošnja razstava je že tretja po vrsti. Na tem sejmu so zastopane skoraj vse založbe, ki izdajajo učbenike tujih jezikov v Avstriji in v Evropi, pa tudi firme, ki izdelujejo učne pripomočke za tuje jezike. Zastopanih je bilo kar 29

jezikov.

Ob njih popoldne je sledil nastop skupine „Euro-shop“ s skečem. Prej je dr. Reginald Vospernik spregovoril nekaj besed o naši šoli in predstavil obiskovalcem naš program. Treba je reči, da je bil odmev na našo uprizoritev med publiko dokaj pozitiven. Celoten program naše šole so popestrile štiri izredno dobre pevke pod vodstvom mag. Stanka Polzerja, ki

je tudi snemal našo uprizoritev.

Učenci višje stopnje so prikazali, kako Slovenec, Italjan, Rus, Francoz in Anglež kupujejo časopise v Euro-shopu. To točko so uprizorili Andreja Kumer, Toni Kernjak, Uroš Peterc, Tatjana Malle, Barbara Kunčič, Tina Smolle in Constantin Cesnovar. Po nekaj vajah nam je kar dobro uspelo in tudi gledalcev je bilo kar lepo število. Z zanimanjem so nam prisluhnili in

ploskali.

Spored Slovenske gimnazije je nadaljevala prof. Maja Millionig s 4.a razredom. To je bil prikaz učne ure slovenščine. Slišati je bilo, da je bila gledalcem ura všeč, ker ni bila do zadnje pike naučena, ampak so morali učenci reagirati „ad hoc“.

Po sporedu smo dobili skromno kosilo. „Last but not least“, je potrebno omeniti, da je naša gimnazija vzbudila pozornost tudi pri Blue Danube Radio.

Poleg naše šole so se na sejmu EXPO-LINGUA predstavile še šole z Gradiščanske ter šole z madžarskim učnim jezikom.

Katja Gasser:

Sovraštvo do priseljencev in desni ekstremizem

Dogodek doma je vzrok, da sem si izbrala prav to temo. Oče je sprejel v našo hišo tujega delavca.

Ko sem to izvedela, sem imela občutek odklanjanja in strahu, ki ga ne morem definirati, ki pa sicer tvori bazo za sovraštvo in predsodke. Začela sem razmišljati o eventualnih vzrokih tega strahu. Ob tem razmišljanju sem se spomnila občutka, ki sem ga imela, ko sem si predstavljala, da so me starši adoptirali in da sem le njihova pastorka. Ta predstava me je prestrašila in mi dala občutek nezaščitenosti in nezavarovanosti. Ernest Dichter primerja ravno ta občutek z občutkom, ki ga imamo tedaj, ko se v naši bližini nahaja tujec. Govori o deficitu zaščite. Gotovo med nami ni nobenega, ki takih občutkov ni že kdaj imel.

Tujec je beseda, ki jo v zadnjem času vedno pogosteje slišimo v zvezi z mržnjo do njega in s strahom pred njim. Mislim, da je nujno potrebno, da iščemo vzroke sovraštva, katerega predpogoj je strah.

Ta strah ni le strah za delovno mesto, stanovanje in izgubo življenjske kvalitete, temveč so predsodki, dezinformacija in šibka identiteta ali samozavest ljudi.

Psihologi pravijo, da je ta strah naraven. Človek sovraži, kar mu je tuje. V tem pa se zrcali tudi sovraštvo do samega sebe.

Pogosto vidimo svoje slabe strani jasneje v drugem človeku in jih poskušamo s sovraštvom zatajiti. Zdi se mi, da tega ne boste zanikali.

Fenomen tega strahu, ki je vse drugo kakor strah v dobesednem pomenu, je, da si v bistvu človek z njegovo pomočjo ustvari premoč. Premoč, ki mu takorekoč omogoča vladanje ali usmerjanje drugih. To pomeni, da so lastni komolci odgovorni za osebno kariero. Čim trši so, tem večji bo uspeh.

Strah pred tujci in sovraštvo do njih sta dejstva, kateri spretni politiki in demagogi pogosto izkoristijo v svoj prid. Pogosto gradijo kampanje ob volitvah ravno na tem strahu. Nivo politike, nivo načina pridobivanja glasov močno pada in se niti ne ozira na človeško komponento.

Po celi Evropi se razveseljujejo velikih uspehov politiki, ki podpihujejo sovraštvo do tujcev in strah pred njimi. Politiki kot na primer Schönhuber in Le Pen s svojimi uspehi pretresajo vse demokratično misleče ljudi. Tudi Haider si v Avstriji pridobiva simpatizante s pomočjo akcij in parol, ki podpihujejo strah pred tujci. Vsepovsod po Evropi pospešujejo desno ekstremistične stranke restriktivno zakonodajo proti tujcem. Tudi v Avstriji so bili pred kratkim sprejeti novi zakoni, ki naj bi omejili število tujcev. Skorajda zahtevajo od človeka, ki hoče zaprositi za azil, da se v Avstrijo pripelje z letalom in po možnosti z vsemi papirji in dokumenti ter ga z neomajnim uradnim potrdilom zasledujejo.

Ksenofobija v zadnjem času ni

v nobenem razmerju z realnim obsegom problema. Problema, ki je veliko manjši kakor vsakdanje naraščanje števila narkomanov, števila samomorov in umorov. Bati se nam ni potrebno tujcev, ne glede na to ali so azilanti gospodarski ali politični begunci, temveč reakcije ljudi do tistih, katerih potrebe, stiske, napake in seveda tudi upanja se ne razlikujejo od naših. Prepričana sem, da se ne bojite.

Prestrašile pa so me posebno reakcije ljudi v Nemčiji, ki tudi ne poznajo meje nasilja. Reakcija Nemcev ob tem problemu je pravi indeks za psihično stanje združene Nemčije. Ti simptomi so vznemirljivi. To kar se občasno dogaja v Nemčiji, obuja spomine na nacizem. Skinheadi dan za dnem napadajo tujce. Slišali smo tudi, da so hiše za azilante napadli z razstrelivom. Ljudje, ki so ploskali, ko je skupina skinheadov pretepla tri tujce sredi ceste, so samo nekateri maloštevilni izmed milijonov drugih, ki se pasivno udeležujejo tega terorja in sede doma pred televizorjem. Kimajo početju skupin, ki so usmerjene desnoekstremistično. Bojim se, da bi do takih izgrediv prišlo tudi v Avstriji.

Sociologi in psihologi iščejo razloge za agresije proti tujcem: moralni razpad industrijske družbe, poželenje po provokaciji in nasilju. Vse te razlage sicer ustrezajo resnici in jim lahko pritrdimo, toda po mojem ne zadenejo problemskega jedra. Ne

pojasnjujejo docela dejstva, zakaj vnuki SA- generacije zopet vpijejo „Heil Hitler“. Mogoče je neobdelana zgodovina vzrok, da bi ta ali oni hišo rad okrasil z zastavo s kljukastim križem.

Evropa namerava postati politična unija in enoten gospodarski prostor. Od leta 1993 bo v vseh državah Evropske skupnosti vladala pravica do svobodne izbire bivališča. Ljudje se bodo lahko kjerkoli naselili - od Portugalske do Grčije, od Sicilije do Škotske. Ob vseh teh spremembah bo izginila beseda, o kateri v zadnjem času toliko diskutiramo, beseda tujec. Ta beseda bo izgubila svoj pomen in s tem svoje mesto v našem besedišču. Kaj, če bi jo že danes črtali in ne šele leta 1993?

Iskanje razlogov sovraštva do tujcev je dolgo pot, katere dokončnega cilja najti skoraj ni mogoče, ker obstaja toliko stranskih poti. En razlog bi lahko bil upor proti bodočnosti, proti svetu, ki se vedno bolj bliža multikulturalnosti in internacionalni družbi. Na žalost smo ljudje taki, da lahko živimo eden ob drugem le, če je teritorij determiniran ali revir začrtan. Upam, da ta človeška determinacija ni smrtna sodba multikulturalnosti.

Predpostavljam toliko človeškosti, da lahko ne živimo le eden ob drugem, temveč eden z drugim. Bojita se oba, ne le tuzemec; zato si vzemimo strah in dajmo tujcu tudi v svoji hiši roko v pozdrav.

Piše Martina Kanzian

Že več kot pet let je tega, ko smo bili seznanjeni z nesrečo v Černobilu. Šele sedaj so vidne grozote posledice, zaradi katerih bo umrlo 10 000 ljudi. Že sedaj je po statistiki na prvem mestu smrt, ki jo povzroča rak kot posledica žarčenja. Pokrajina v razsežnosti Nižje Avstrije je tako močno radioaktivno okužena, da za kmetijstvo ni več primerne. Prašički, žrebata, teleta ter druge živali se skotijo spačeni.

Ali se res nimamo ničesar naučiti iz Černobila? Še vedno gradimo jedrske reaktorje in strah pred atomsko energijo je zopet splahnel.

Avstrija je ena redkih držav, ki nima jedrske elektrarne. To pa je vseeno, ker je Avstrija obkoljena z „atomskimi strašili“. Najbolj nevarni jedrski reaktorji stojijo v bližini avstrijske meje v ČSFR; to so Temelin, Bohunice in Dukovany.

Sonce namesto plutonija

Neodvisni znanstveniki so preračunali, da je verjetnost, da bi se zgodila podobna nesreča kot v Černobilu tudi v Bohunicah ali Dukovanyh v naslednjih desetih letih zelo visoka. Ker stoji deset enakih reaktorjev v ČSFR, v Vzhodni Evro-

pi, je verjetnost nesreče gotovo veliko večja. Kot primer naj navedem jedrsko elektrarno Temelin: Temelin je samo 50 kilometrov oddaljen od avstrijske meje. Dokazano je, da je to največji in tudi najbolj nevaren jedrski kompleks v Srednji Evropi.

Dotatna blaznost je, da je 300 metrov od atomskega reaktorja speljan velik plinovod. Razumljivo je, da le-ta lahko povzroči veliko nesrečo. Radioaktivni oblak iz Černobila je prepotoval 30-kratno daljavo Temelin - Avstrija in nam je kljub temu

prizadel škodo; pri morebitni nesreči v Temelinu pa smo v sredini prizadetega območja. V primeru nesreče v enem izmed omenjenih reaktorjev, ne pozabimo tudi na JE v Krškem, bi oblak zajel celo Avstrijo. Čeprav v Avstriji nimamo atomskih reaktorjev, jih je dovolj v najbližji okolici. Zgoraj navedene morebitne posledice naj bi zadostale, da prekinemo s to nuklearno blaznostjo. Ni še prepozno! Toda z vsako uro postaja nevarnost večja - nevarnost, da odpove človek ali da se pripeti materialna nesreča.

„Nikdar več Černobila - za prihodnost brez jedrske energije!“

Odmevi na predstavo

JURI MURI V AFRIKI

Že več kot destkrat so se prizadevni mladinci postavili na oder, da bi razveselili otroke z osrednjo gledališko predstavo Krščanske kulturne zveze JURI MURI V AFRIKI. Tajnik KKZ Nužej Tolmajer je z odlično organizacijo omogočil otrokom vseh dvojezičnih ljudskih in glavnih šol na Koroškem, da so si lahko ogledali to edinstveno predstavo. Med drugim se je gledališka skupina 25. januarja udeležila tudi srečanja avstrijskih gledaliških skupin v Osojah, kjer je bila nadvse uspešna.

Gledališke predstave so se razveselili tudi otroci ljudske šole v Hodišah, ki so nam posredovali nekaj ljubkih odmevov, katere tudi objavljamo.

Juri Muri je umazan fant, ki se noči umivati. Gre v Afriko. Z galebom preleti morje. V Afriki je mnogo stvari: olon, rog, opica in žirafa. Živali pomagajo Juriju in mu pokazajo Afriko. Muri varčevali krobodilo, ker misli, da je umazan. Kot živali so jecni in ga ne smiljujejo. Bi ga skoni guščano. Zamorci mu dajo vodo. Sedaj ne, kako je voda varčna in se rad umiva.

Vpeti smo se igrali z avtobusom v Celovcu. Tam smo si ogledali "Juri Muri v Afriki". Predstava je bila zelo lepa. Najbolj se nam je dopadel naš avstrijski učitelj Marjan Koskovič, saj bili različni živali so lepo pili iz avtobusa. Marjan Koskovič, učitelj

Ko si bil v živalskem vrtu, si morda vprašal:

„ZAKAJ IMA KENGERU VREČO?“

Matej in očka sta vzela s seboj v živalski vrt tudi malega Žiga. Očka ga je posadil v platneno vrečo z naramnicami in si ga opiral na prsi. Tako je lahko z eno roko držal Mateja, z drugo pa plačeval vstopnino.

Ustavil se je pri kengerujih. Mali Žiga je iz vreče na očkovih prsih opazoval malega kengeruja. Matej se je moral nenavadnemu prizoru na glas nasmejati. Toda zakaj nosi kengerujeva samica svojega mladiča v trebušni vreči? Ali bi tudi rada imela „proste roke“ kot očka?

Nič takega! Kengeruček zdaj ni več dojenček. Mamina vreča mu služi za varno zavetje. Ko skaklja naokoli in se ustraši, skoči kar na glavo v vrečo. Tam se počuti varnega. Ko se je skotil, pa mu je vreča pomenila več. Bil je zelo nebogljen novorojenček. Bolj nebogljen kot novorojeni mucki, kužki ali medvedki. Ni bil le slep, gluhi in brez dlake. Tudi nog še ni imel dokončno razvitih. Do mamine vreče pa se je le splazi. Tam so njegove ustne zgrabile za sesek in sesal je in sesal. Ustne so kar prirasle k izviru materinega mleka. V vreči je bil na toplem, na varnem in imel je obilje hrane. Obenem ga je mama lahko prenašala s seboj. Kengeruček je imel torej vse možnosti, da se razvije v kengeruja. Zrasla mu je dlaka in razvile so se noge. Spet je lahko odmaknil gobček od seska. Pogledal je čez rob vreče v tuji svet.

Tatjana Kordiš

Pravljica za najmlajše

Umazani škkrat

Piše Janko Zwitter

Škratje živijo - v nasprotju s palčki - navadno posamezno. Ko pa je polna luna, se vedno srečajo na jasi ob potoku. Tudi Lipej hodi včasih k mesečnemu srečanju. Pred nekaj meseci je bil tam.

Malo pred polnočjo je začelo šumeti pod grmičevjem ob jasi. Z vseh strani so prihajali škratje. Po dva, po trije in več jih je stalo skupaj in kramljali so o dogodivščinah preteklega meseca. Tu so izvedeli najvažnejše stvari.

„Si čul, Grba? Šmarješke gore se ogibaj! Tamkajšnji lisjak je zbolel za steklino. Nevaren je!“ je povedal mali sivolasi škkrat.

Na drugi strani se je oglašil škkrat z zelenim suknjičem: „Če pridete k trem brezam nad mli-

nom, vzemite s sabo kaj za zajčka, ki leži pod grmovjem zraven zapadne breze! Napadla ga je podlasica in ga težko ranila.“

Tam pri bukovem grmičevju so se zvijali od smeha trije škratje: „... trikrat si je postavil klado na tnalno. Komaj pa je dvignil sekiro, sem sunil drvo. Plumpf in sekira je tičala v tnalno. Četrtrič pa se je tako razjezil, da je zgrabil drvo in jo z vso močjo zagnal čez hrib. Tako sem se...hahaha...režal...hahaha!“

Samo eden je stal ob strani. Lipej ga je že večkrat videl. Vedno je bil sam. Noben drug škkrat ni govoril z njim. Lipeju se je zasmilil. Podal se je k njemu. A čim bolj se mu je približeval, tem bolj ga je srbelo v nosu. Ko je stal pred njim, je videl, da je

škkrat umazan, strašno umazan. Smrdel je kakor dihur. Lipej ga je nagovoril: „Pozdravljen! Meni pravijo Lipej. Kdo pa si ti?“

„Ime mi je Gobar, a kličejo me Sirček. Rad bi vedel zakaj!“

Lipej ga je debelo pogledal: „Bi res rad vedel?“

„Seveda!“ je potrdil Sirček.

Lipej se je zamislil. Naj mu res pove? - Pomagati mu more samo, če mu pove resnico. Pa naj bo užaljen!

„Strašno umazan si; smrdiš kakor dihur. Če bi se včasih umil, ne bi bil tako umazan in tudi smrdel ne bi več. Škratje se te ne bi več izogibali.“

Sirček je buljil v tla. Sramoval se je. Kaj takega mu še nihče ni rekel. Tudi Lipeju stvar ni bila

prijetna. Hitro se je poslovil in odšel. Ob naslednji polni luni je bil Lipej spet pri srečanju. Z očmi je iskal Sirčka. Ni ga našel. Pa menda ni bil užaljen. Tega Lipej res ni hotel. Nenadoma ga je nekdo pocukal za rokav. Lipej se je obrnil. Kdo pa... skoraj ga ni spoznal! Bil je Sirček - bolje rečeno Gobar. Umil je bil; smrdel ni več. Celó dišal je - po „žavbeju“. Očividno se je užival škratjo družbo. Nihče se ga ni več izogibal. Segla sta si v roko. Sirček je pogledal Lipeju v oči. Nič ni rekel, a Lipej je razumel hvaležni pogled.

Kaseta Šimana Maleja in Hanzija Ogrisa „JE POCINCAVA“ Hanzi Ogris in njegov boj za pristno domačo pesem

Sprva so se mu domala vsi uradni strokovnjaki posmehovali ter mu hudo nasprotovali. Še sedaj nočejo priznati brez pridržkov, da so se zmotili, pa čeprav jih je že prepričal. Vendar po desetih letih le začenjajo polagoma dojemati, kar jim je s strokovnimi dokazi vedno skušal dopovedati — da imajo koroške ljudske „viže“ svoj poseben akord, ki temelji v slovenski ljudski glasbi.

Hanzi Ogris, pd. Pavcev, iz Slovenjega Plajberka (sedaj živi v Celovcu), je bil že kot otrok zaljubljen v domačo glasbo. Pred svojo domačijo je večer za večerom poslušal plajberške godce, ki so igrali pristne domače pesmi. Kot 12-letni fant se je naučil sam muzicirati, najprej na harmoniko, nato še na klarinet. Danes je prepričan, da je mogoče igrati ljudsko glasbo izvirno le tedaj, če se ljudskih „viž“ nisi učil po notah.

Predvsem to velja za ljudske „viže“, ki se igrajo z „lajnami na knofije“ (=diatonična harmonika). Toda kot niso hoteli uradni stro-

kovnjaki priznati, da ima koroška ljudska glasba slovenski „pr-akord“, tako tudi niso hoteli sprejeti diatonične harmonike. Le-ta pa je za igranje izvernih slovenskih ljudskih napevov nujno potrebna.

Hanzi Ogris pa se je kljub tem težavam ni vdal, nasprotno: uspel je. Na delo v Glasbeni šoli se je pripravil vestno; bil šest let brezposeln, sedaj pa že deset let dela kot iskan učitelj za diatonično harmoniko in opreklj. Ima tudi tri slovenske učence, mdr. Andreja Kelih-a in Simono Wassner iz Sel.

Glasbeni učitelj je želel postati že kot otrok, a socialne razmere

Hanzi Ogris

tega niso dopuščale. Zato se je izučil za krojača, se nato ukvarjal z masažo ter nazadnje delal v bolnišnici. Mnogi ga poznajo tudi kot klarinetista pri nekoč zelo znanem ansamblu „Veseli Rožani“.

Njegova največja ljubezen velja sedaj zbiranju in zapisovanju naših pristnih pesmi. Pozna vsakega starega muzikanta na Koroškem, vse „viže“ v vseh variantah, raziskuje in dokazuje, kako so drugi „zbiratelji“ spreminjali napeve, jim odstranili prav najzanimivejše posebnosti, jih prekrstili oz. potujčili in jih predstavljali pod novimi naslovi. Dokazuje, kako so iz preprostih slovenskih „viž“ nastali mdr. „Schilterndorfer Walzer“, „Deutsche aus Mieger“ ter „Kamot's Walzerle“.

Da Hanzijeve trditve niso iz trte zvite, je živ dokaz Šimana Male. Po Ogrisevi zaslugi je kljub vsem modernizmom v glasbi ohranil star način igranja. Dolga leta je Hanzi z njim vadil in ga spodbujal, da išče in poudarja svoj posebni akcent. Šiman je tako ostal zvest svojemu izvirnemu muziciranju, „kakršnega v vsej literaturi ljudske glasbe ni“ (H. Ogris). To je selski in plajberški način muziciranja, ki je po Ogrisevem mnenju sploh nekaj posebnega in dragocenega.

Zato je tem bolj razveseljivo, da je selsko društvo KPD „Planina“ prav ob 90-letnici svojega obstoja izdalo kaseto Šimana Maleja in Hanzija Ogrisa „Je pocincava“. Že pred 90 leti so namreč igrali na ta način, kot igra še danes Malejev Šiman; naravnost neverjetno je, da je uspelo Šimanu ohraniti originalni selski način igranja. Vsekakor si je selsko društvo s to kaseto dalo najlepše jubilejno darilo.

V tem smislu izrekamo selskim društvom naše iskrene čestitke!
—Kuj—

ni koncert ob 90-letnici KPD „Planina“

ru balade predstavili publiki življenje Hanzija in Šimana, predvsem pa, kako sta se srečala. Tekst je zložila Zalka Kelih-Olip.

Dr. Marija Makarovič je pripovedovala o vlogi in pomenu ljudskih godcev v starih časih. Povsod namreč, kjer so nastopali selski godci, je bilo „fletno“.

Selsko občinstvo pa je prenetil MoPZ SPD „Valentin Polanšek“ z Obirskega, ki ga vodi Emanuel Polanšek. „Moški zbor obstaja šele pet let in skrajni čas je bil, da so nastopili pri sosedih v Selah,“ tako je dejal F. J. Smrtnik.

Koncert je dokazal, v kateri smeri si je zastavila KPD „Planina“ cilj ob 90-letnici obstoja: obdržati izvirnost naše slovenske ljudske pesmi.

Erih Oraže

Otroški zbor selske ljudske šole (vodi Jožica Mak).

Selska Glasbena šola — vodi Roman Verdel.

JUŽNA KOROŠKA

Ob koncu leta 1991 je podjetje ICA v Železni Kapli odpustilo večino svojih delavcev in v začetku leta 1992 z novim vodstvom in novimi lastniki zopet začelo s proizvodnjo v omejenem obsegu.

Podjetje Franz Haschej, ki je poslovalo komaj nekaj več kot dve leti, je šlo decembra 1991 v stečaj z več kot šil. 8,5 mio. dolga. Usoda tega podjetja je negotova, ker si je v tako kratkem času nakopičilo toliko dolga; prisilna poravnava bo komaj izvedljiva.

Negativni gospodarski trendi se nadaljujejo

Kot tretje mešano podjetje po podjetjih Iskra Delta ter DFC v Celovcu je najavilo stečaj tudi podjetje Secar v Borovljah. To podjetje je bilo pred nekaj leti sicer odprto z velikim „sprejemom“, toda že kmalu je svojo proizvodnjo ustavilo, ker menda ni bilo zanimanja za vrsto zavornih oblog, ki jih je izdelovalo. Pravijo, da je bil vzrok za ta polom zgrešena študija trga. Po nekaj letih životarjenja pa ga je končno doletela usoda stečaja. Podjetje je bilo v večinski lasti mešane firme IMP-Metall iz Št. Jakoba in celovškega podjetnika Schantla, ki je bil hkrati tudi poslovodja. Hale v Borovljah bodo menda na prodaj ali pa jih bodo oddali v najem.

Poleg tega so stečaji v letu 1991 doleteli tudi manjša izvozno-uvozna podjetja, katera so ustanovili pred nekaj leti privatniki iz Slovenije. Ta podjetja imajo v glavnem zelo malo kapitala in je zato nevarnost poma zelo velika.

Kljub temu pa število ustanovitev takih podjetij še vedno raste in seveda je želeli, da bodo vsaj nekatera med njimi prebrodila prve težave in se uveljavila na Koroškem.

So gewinnen Sie:

POROTHERM
10
HÄUSER
GEWINNSPIEL
WIENERBERGER

Kupone za srečolov dobite pri Vaših slovenskih zadrugah

Zadruga pa Vam seveda tudi nudijo vrsto drugih proizvodov za gradnjo Vaše hiše, gospodarskega posloplja itd. Nadalje pa imate tudi pestro izbiro za kmetijske potrebščine kot npr. živila, gnojila itd.

Pridite, mogoče boste Vi zmagovalci hiše, zgrajene iz opeke „WIENERBERGER“!

Darovalci za pomoč hrvaškimi beguncem

Neimenovani, Škocijan; Možina Ludmilla, Dob; Kristof, Št. Lenart; Karl Laurenčič, Sinča vas; Marija Wrulich, Celovec; Franc Oitzl, Brnca; Rezi Gröblacher, Bilčovs; Johann Janschek, Vernberk; Valentin Roblek, Sele-Borovnica; Alfa Omega, Št. Primož.; dipl. inž. Kristijan Ogris, Dunaj; Kružic/Lausegger, Celovec; Hachej, Kokje; tesarstvo Gasser, Bilčovs; Janez Lesjak, Vrba; neimenovani Dunaj; mag. Herndl, Dunaj; Folti Smrtnik, Železna Kapla; Anton Voler, Železna Kapla; W. Rutar, Miklavčevo; Sl. otroci 2. a razreda glavne šole Pliberk; Marko Trampusch, Dob; mag. Avgustin in Ivanka Kuzmits, Dunaj; Kristijan Zeichen, Kostanje; Ursula

Piskernik, Lobnik; Angela Ogris-Martič, Bilčovs; V. R. Miklavčevo; Anna Müller, Diča vas; dr. Zdravko Inzko, Sveče; Ana Reisinger, Celovec; Maria Karlbauer, Ruda; Rudolf Kutsche, Celovec; Georg Jenšac, Rennweg; Marija Butej, Večna vas; Marija Ulovec, Dunaj; N. N., Št. Primož; Johann Wiegele, Bistrica n. Z.; Joze Perč, Bistrica; Gregori, Št. Peter; Primus Jernej; Anica Vrečar, Kotmara vas; dr. Pavle Zablatnik, Celovec; Gabrijela in Matevž Lausegger; Valentin Olip, Sele-Cerkev; Amalia Hartmann, Libuče; Max Hobel, Sinča vas; Paula Luschnig, Galicija; s. L., Šmarjeta v R.; Franciska Sturm, Svinča vas; Lavrič, Kotmara vas; Maria Woschitz, Encelna vas.

OGLASI

Stanujem v Celovcu v neposredni bližini centra. Pripravljena sem sprejeti na svoj dom

OTROKA V VARSTVO ZA CEL DAN

Interesenti se naj javijo na uredništvu po tel. 0463/512528-21.

Katero dekle do 45 let se hoče poročiti. Sem 58 let, pošten, imam hišo in sadni vrt.

Piši mi na uredništvo pod šifro „Ne bo ti žal“.

Zveza slovenskih zadrug v Celovcu reg. z. z o. j. — revizija

Razpisuje delovno mesto revizorskega pripravnika

Šolska izobrazba: trgovska šola, trgovska akademija, gimnazija

Potrebno je obvladanje obeh deželnih jezikov, angažiranost ter pripravljenost za šolanja.

Pismeno prošnjo za sprejem v službo z življenjepišom pošljite vodji revizije Francu Krištofu do 7. 2. 1992.

Naslov: Zveza slovenskih zadrug v Celovcu, reg. z. z o. j., Paulitschgasse 5—7, 9020 Celovec

IŠČEM HIŠO

Trgovec išče hišo v bližini Celovca.

Telefon (0463) 54 2 67

Odlikovan Peter P. Wiplinger

Pretekli četrtek je bil na Dunaju z nazivom „profesor“ odlikovan umetnik in pisatelj Peter Paul Wiplinger. Kot je bilo rečeno v lavdaciji, je odlikovanje prejel za svojo dosedanjo umetniško in kulturno ustvarjalnost, za svoje zasluge v raznih organizacijah (PEN-Club, Avstrijsko-hrvaško društvo itd.) ter za svoj angažma za vzpostavitev nadregionalnih in mednarodnih kulturnih stikov ter ne nazadnje za svoje prizadevanje za zaščito etnično-jezikovnih manjšin v Avstriji in Evropi.

PISMO BRALCA

Popravilo

Presenečeni smo brali poročilo o občnem zboru KSSŠD v nt štev. 2/92, stran 4, kjer potomoma piše o nekem časopisu „PUNT“, čigar glavni urednik da je Marijan Gabriel.

Sporočamo, da ta podatek ne odgovarja resnici. Časni-karska referentka in obenem glavna urednica časopisa, ki se imenuje „PUNT“, je Nada Zerzer, Marjan Gabriel pa je pri istem časopisu odgovoren za inserate.

Nadalje ostro zavračamo trditev, da so bile „govorice o morebitnem zaprtju kluba . . . taktika za zbujanje študentov in študentk iz politične in finančne letargije“. Lepo bi bilo, če bi to ustrezalo dejstvu! Na žalost pa smo bili resnično v škripcih, kajti grožnje tako lastnika prostorov kakor drugih upnikov so se množile.

Zanimivo vprašanje ob koncu: Sprašujemo se, če je prišlo do teh napak resnično potomoma, saj je bil pisec omenjenega poročila sam predsednik tega občnega zbora.

KSSŠD, Dunaj

Pavla Apovnik praznovala 90. življenjski jubilej

V Senčnem kraju pri Pliberku je te dni obhajala svoj 90. rojstni dan Zdovčeva mama Pavla Apovnik.

Slavljenka, ki je še čvrsta, zdrava in zelo agilna, je bila v teh dneh deležna tudi številnih počastitev. Čestitat so ji prišli mdr. Enotna lista Pliberk z ek. sv. Fricem Kumrom, župan mag. Raimund Grilc ter podžupanja Helga Kristan, Društvo upokojencev Pliberk, pliberški upokojenci, Kmetijska zavarovalnica iz Celovca ter številni znanci od blizu in daleč.

Slavljenka je vsem vedela mnogo povedati, predvsem pa še iz preteklosti, ko je kot mati

osmih otrok skupno s svojim pokojnim možem Janezom na libuški gmojni prebrodila vojno, še posebno prvi povojni čas, ko je bilo na Libuškem polju okoli Zdovčevega doma na stotisoče ustašev. Kot samozavestna in razgledana ženska je tedaj stopila ustaškim generalom in oficirjem naproti in jim kljub nevarnemu položaju svetovala, naj pravočasno pustijo orožje, saj je vojna mimo. Citat enega izmed vodilnih ustaških vojakov: „Mamica, prav ste imela, bacili bi

puške, bacili . . .“ Zdovčeva mama še danes rada omeni, če pripoveduje iz svojih spominov.

Kot razgledana ženska se je vsa leta ukvarjala z branjem slovenskih knjig, vseh domačih časopisov ter tudi knjig, pri katerih jo še danes najbolj zanimata zgodovina in svetovna politika. Po tej poti ji želimo vse najboljše, predvsem še naprej tako trdnega zdravja in zadovoljstva v krogu njenih domačih.

Silvo

SVOBODNA BESEDA

Politiki imajo po navadi polna usta demokracije. Le-ta naj bi imela nekaj opraviti z ljudstvom. Vsak besedo nekoliko drugače razume.

Brskat sem šel po priročnikih in sem našel pri „demokraciji“ tole: grško, demos — ljudstvo, kratein — vladati; vladavina ljudstva torej. Bila naj bi to življenjska, skupnostna, državna oblika, ki izhaja iz enakosti in svobode vseh članov.

Po Slovarju slovenskega knjižnega jezika je stvar preprosta: „Demokracija je politična ureditev z vladavino večine, ki varuje osebne in politične pravice vseh državljanov.“

Nekaterim voditeljem slovenske narodne skupnosti na Koroškem se je zahotelo demokracije. Glasno so pričeli dvomiti o lastni demokratični upravičenosti. S tem dvomom utemeljujejo zahtevo po glasovalnem stroju, ki bi enoumno pokazal, kje so večine. Tiste večine naj bi čisto v (nekdanjem in sedanjem) vsesloven-

skem smislu pravično odločale o narodovi usodi.

Take težnje najdejo precej simpatije v večinskih krogih. Dnevno se soočamo s primeri in poskusi odločanja, ne da bi vprašali manjšine — take ali drugačne. Koroški Slovenec dobro ve, kako je, če manjšina postane žogica za večinske igre.

Z demokracijo enainpetdesetih odstotkov imamo določene

DEMOKRATARSTVO

ne izkušnje, ne samo mi, temveč vsepovsod. Več zadovoljstva in sreče zna prinesiti ljudem demokracija soglasja. Le kako priti do nje, ko smo si ljudje tako različni in bi vsak rad mislil s svojo glavo? Za usklajevanje mnenj in gledanj ni treba avtonomnih zastopstev, zbornic ali drugih glasovalnih mašinerij, temveč predvsem politične kulture in volje do pogovora.

Slovenska narodna skupnost

naj ne bi imela demokratično izvoljenih zastopstev? Ima jih! Dovolj. In še več jih utegne nastati. Res ni priložnosti, ko bi

lahko vsak o vsem glasoval. Kdor se pa vključuje v oblikovanje stališč, uveljavljanje mnenj in izbiro predstavnikov, ima za to priložnost tudi brez neposrednih glasovanj. Do odločitev prihaja po delegatskem sistemu, delegati pa imajo naročila tistih, ki so jih poslali. Če je kandidat ljudem po volji, ga izvolijo, če ni, ga odžagajo . . .

Ne bi videl, da bi kdo podvomil o demokratični legitimnosti

denimo ameriškega, švicarskega ali poljskega državnega predstavništva. Kakšne večine imajo za seboj, ko več kot polovica odraslih državljanov ne gre na volišče, tudi v državah nekdanjega vzhodnega bloka ne, četudi so tako žejni demokracije?

Slovenci smo vedno malo drugačni. Za hitre odločitve v svoji neučakanosti znamo postaviti na glavo tudi demokracijo. V imenu ljudstva, pravijo nekateri. Če le še seže z dneva v dan šibkejši ljudski glas do visokih narodnih vrhov? Potrpežljivosti in poslušnosti za zatišano misel naj bi spet našli, pa ne bo treba posiljevati ljudi, da bi razkazovali enotnost, ki je ni.

Piše Tomaž Ogris

PETEK, 31. jan.

„Po poti Santonina“ (dr. A. Feinig).

SOBOTA, 1. febr.

Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.

NEDELJA, 2. febr.

6.30—7.00 Dobro jutro na
Koroškem. — Duhovna
misel (žpk. F. Hudl).
18.10—18.30: Dogodki in
odmevi.

PONED., 3. febr.

Je Koordinacijski odbor
koroških Slovencev upra-
vičen razdeljevati sredstva
za pospeševanje slovenske
narodne skupnosti na
Koroškem? (Diskusija).

TOREK, 4. febr.

Partnerski magazin.

SREDA, 5. febr.

Glasbena sredo.
Večerna: Kulturni večer
na Pečnici: 80-letnica
društva „Jepa-Baško
jezero“.

ČETRTEK, 6. febr.

Rož — Podjuna — Zijla.

**Dober dan,
Koroška****NEDELJA,
2. 2. 1992, 13., TV2
predvidoma**

z naslednjimi prispevki

Svojevrsna svečniška šega v
Železni Kapli: Ante pante populore
Multikulturno sožitje: Jani Oswald
in projekt Beton in vetrinski
knjižniciFinančne težave slovenskih struktur
na KoroškemSrečanje mladinskih gledaliških
skupinVse manj je dobrih gostiln:
celovška taberna „pri Joklnu“ zapi-
ra svoja vrataOdbojka: SK Aich/Dob — WAT
ASPERN, kvalifikacija za 1. zvezno
odbojgarsko ligo**KRANJ**

Predstavitev knjige:

„PESNIKOV NOKTURNO“ (roman o
Prešernu Mimije Malenškove)

Čas: v petek, 31. 1., ob 18. uri

Kraj: grad Kieselstein, Tomšičeva 44,
KranjPrireditelja: Mohorjeva založba, Celovec,
in Zveza kulturnih organizacij Kranj**„Evropska dediščina
je njena raznolikost“**Kakšno mesto imajo jezikovne manjšine v novi Ev-
ropi? Južna Koroška in Južna Tirolska dobivata
vedno večji pomen.

TOREK, 11. FEBR. 1992, ob 19.30 v Domu v Tinjah

Predavanje v nemškem jeziku: dr. Peter Jankowitsch, državni
sekretar za integracijo in za sodelovanje pri pomoči deželam v
razvoju.Univ. prof. dr. Andreas Kohl, poslanec v državnem zboru in
zunanjepolitični govornik Avstrijske ljudske stranke (ÖVP)

Vodja diskusije:

dv. sv. prof. dr. Reginald Vospernik, podpredsednik Federali-
stične unije evropskih narodnih skupin (FUENS)**ŽABNICE**Predstavitev knjige Rafka Dolharja
„ROMANJE V JULIJCE“

Čas: v petek, 31. 1., ob 20.30

Kraj: v Domu MANGART v Žabnicah
Glasbeno bo popestril „ŽENSKI VIŠARSKI
KVINTET“Prireditelji: Slovenski klub Kanalska dol-
ina; Prosvetno društvo „Planinka“ iz Ukevi;
Raziskovalni inštitut v Kanalski dolini**CELOVEC**SLAVNOSTNA PRIREDITEV OB SLO-
VENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Čas: v sredo, 5. 2., ob 19.30

Kraj: v Evropski hiši (Europahaus, Reit-
schulgasse 4) v CelovcuSodelujejo: Florijan Lipuš, Fabijan Hafner,
Gustav Januš, Maja Haderlap ter učenci
Glasbene šole na Koroškem

Moderator: mag. Miha Vrbinc

Prireditelja: Krščanska kulturna zveza in
Slovenska prosvetna zvezaRAZSTAVA — „Sodobni lesorezi iz Slove-
nije“ (Štefan Galič, Lendava)Čas: do 22. 2. 1992, od torika do petka od
10. do 12. ure in od 15. do 18. ureKraj: Galerie H-Punkt, Salmstraße 4, v
Celovcu

OTVORITEV RAZSTAVE „Planine v sliki“

Čas: v sredo, 5. 2., ob 18. uri

Kraj: v Mohorjevi knjigarni v Celovcu

Ogled razstave možen do 29. febr. 1992

Prireditelja: Slovensko planinsko društvo,
Celovec, in Nedelja

DON BOSKOVA PROSLAVA

Čas: 7. februarja

Kraj: v Modestovem domu

Spored: ob 18. uri maša s škofom dr. Ego-
nom Kapellarijem;
ob 19. uri zakuska;
ob 20. uri proslava —
predstavitev glasbene, filmske in odrske
dejavnosti.

Prisrčno vabljeno!

ŠT. JANŽ

Ponovitev igre: „MRTVO OZNAČILO“

(Kostanek — Zidar)

Čas: v soboto, 1. 2., ob 20. uri

Kraj: pri Tischlerju v Št. Janžu

Čas: v nedeljo, 2. 2., ob 20. uri

Kraj: pri Tischlerju v Št. Janžu

Nastopa: Gledališka skupina SPD „Št.
Janž“

Prireditelj: SPD „Št. Janž“

OBIRSKO

SANKARSKA TEKMA ZA OBIRSKI POKAL

Čas: v nedeljo, 2. 2.

Proga: Varhove njive

Štart: ob 11.30

Razdelitev štartnih števil ob 10. uri pri
Kovaču na Obirskem.Razdelitev nagrad: pri Kovaču na
Obirskem

Prireditelj: SPD „Valentin Polanšek“

V. MEDNARODNI FESTIVAL HARMONI-
KARJEV

Čas: v nedeljo, 23. 2., ob 14. uri

Kraj: v gostilni Podobnik v Železni Kapli

Prireditelj: Alpski klub „Obir“ na Obirskem

ŠT. JAKOBZdruženje staršev na Višji šoli v Št. Petru
vabi na

1. PLES VIŠJE ŠOLE

Čas: v petek, 14. 2., ob 20. uri

Kraj: v farnem domu v Št. Jakobu

Za ples igra: ansambel „DRAVA“

Vstopnina: prostovoljni prispevki

BELJAK

FORUM S PLESNIM TEATROM IKARUS

— branje iz Lipuševega romana

„ZMOTI DIJAKA TJAŽA“,

nato sledi nastop plesnega teatra IKARUS
s predstavo

„EPILEPSIJA RAHLOČUTNOSTI“ —

nato diskusija

Čas: v petek, 31. 1., ob 20. uri

Kraj: Studiobühne (Kellertheater) Beljak

**Interni nastop
Glasbene šole**

Društvo „Glasbena šola“

Oddelek Mohorjeva II:

sreda, 5. 2., ob 16.30 v Mohorjevi
ljudski šoli

Oddelek Mladinski dom:

četrtek, 6. 2., ob 19. uri v Mladin-
skem domu

Oddelek Škofiče:

četrtek, 6. 2., ob 18.30 v društveni
sobi nad Posojilnico Škofiče

Oddelek Borovlje:

petek, 7. 2., ob 19. uri v društveni
sobi v Borovljah

Oddelek Pliberk-Vogrče:

petek, 7. 2., ob 19. uri v Posojilnici
v Pliberku

Oddelek Sele:

sobota, 8. 2., ob 19. uri v farnem
domu v Selah**SODALITAS**Dom v
TinjahTelefon:
(0 42 39) 26 42
9121 TinjeV petek, 31. januarja, ob 19.30
ALI ZANIMANJE ZA OKULTIZEM
NARAŠČA?Predavatelj: prof. dr. Karl-R. Ess-
mann, RPI Dunajv ponedeljek, 3. febr., ob 19.30
Forum za zdravstvena vprašanja: KI-
NESIOLOGIJA, nem.Predavatelj: dr. med. Robert Schmid-
hofer, Celovecv sredo, 5. februarja, ob 19. uri
GALERIJA TINJE
Odprtje razstave likovnih del dijakinj
in dijakov Zvezne gimnazije za
Slovencev sredo, 5. februarja, ob 19.30
LITERARNI VEČER —
iz svojih del berejo Cvetka Lipuš,
Štefka Vavti, Fabijan Hafner in Kristi-
jan Močilnikod petka, 7. febr., ob 18. uri do nedelje,
9. febr., do 13. ureDnevi meditacije za maturantke in
maturante „ZRELOSTNI IZPIT —
NOV IZZIV ZA MOJE ŽIVLJENJE?
Vodi: Janez Tratar, Dobrla vasv soboto, 8. febr., od 14.30 do 19. ure
Literarni popoldan: F. M. DOSTO-
JEVSKIJ (1821—1881), nem.Predavatelj: univ. prof. dr. Rudolf Neu-
häuser, Celovecod ponedeljka, 10. febr., od 9. ure do
petka, 14. febr., do 17. ureNEMŠČINA ZA SLOVENCE — jezi-
kovni tečaj za udeležence z nekim
začetnim znanjem nemščine
Prireditelj: Katoliška prosveta, Dom v
Tinjah in Delavska univerza Celjeod ponedeljka, 10. febr., od 10. ure do
srede, 12. febr., do 20. ureSEMINAR ZA TURISTIČNE
SPREMLJEVALCE iz Slovenije, ki vo-
dijo po Koroški in Avstriji
Prireditelji: Katoliška prosveta,
Dom v Tinjah in Delavska univerza
CeljeVodstvo seminarja: Vinko Olak in Jože
Kopeinig**ŠT. PRIMOŽ**

20. PLES DANICE

Čas: v soboto, 8. februarja, ob 19.30

Kraj: Kulturni dom „Danica“ v Št.
Primožu

Igra: ansambel Braneta Klavžarja

Prireditelj: Slovensko prosvetno druš-
tvo „Danica“ Št. Primož**ŠT. RUPERT
pri VELIKOVCU**

KONCERTNA URA

S KITARO IN HARFO

Ulrike Mattanovich — Celovec/Moskva
Danko Jukić — Zagreb

Čas: nedelja, 23. 2., ob 14.30

Kraj: Dvorana šolskih sester v Št. Rupertu
pri VelikovcuPrireditelj: Prosvetno društvo LIPA v Ve-
likovcu

Ne zamudite te priložnosti!

VIŠJA ŠOLA ZA GOSPODARSKE POKLICE V ŠT. PETRU

VPISOVANJE

v Višjo in v Gospodinjsko šolo bo letos med 17. in 29. februarjem.

Možnost izobraževanja na dveh šolah:

Gospodinjska šola je namenjena 9. šolskemu letu in je močno življenjsko orientiran zaključek obveznega šolanja. Zato daje poseben poudarek praktičnim predmetom: Računalništvu, Obdelavi besedil, Kuharstvu in strežbi, Gospodinjstvu, Predelavi tekstilij.

Višja šola za gospodarske poklice vodi v petih letih do mature in s tem odpre pot na Pedagoško akademijo in na vse univerze. Možen pa je seveda tudi neposreden vstop v poklicno življenje v številnih turističnih, trgovinskih, bančnih, pisarniških ipd. službah.

Pogoji za sprejem: uspešno zaključena 8. šolska stopnja na ljudski šoli, glavni šoli ali gimnaziji. Vsaj osnovno znanje obeh deželnih jezikov. Za Višjo šolo sprejemni izpit, ki bo 8. julija 1992 na šoli.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni, po pošti ali po telefonu. Tiskovine za prijavo so na razpolago v šolski pisarni ali pri poklicnem svetovalcu na šoli. Izpolnjene prijavnice oddajte ali pošljite vsaj do 29. februarja 1992. Priložite originalno polletno šolsko obvestilo ali od ravnatelja potrjen prepis.

Financiranje: Učenci so deležni istih državnih podpor kot na vseh tovrstnih šolah. Podrobnejše informacije vsak čas posreduje vodstvo šole.

Naslov: Višja šola za gospodarske poklice, Št. Peter 25, A-9184 Št. Jakob, tel. 04253/2750

dr. Janko Zerzer, vodja šole

STROKOVNA
KMETIJSKO
GOSPODINJSKA ŠOLA

v Št. Rupertu v Velikovcu

sporoča staršem in dekletom, da sprejema za šolsko leto 1992/93 učenke v

STROKOVNO KMETIJSKO-GOSPODINJSKO ŠOLO.

V šoli je pouk v obeh deželnih jezikih. Šolo lahko obiskujejo dekleta že v 9. letu obveznega šolanja.

Pogoja za sprejem sta dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika.

V slučaju, da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

Ob danih pogojih dobijo učenke državno podporo!

Namen šole je predvsem poglobljanje dosežane izobrazbe. Šola pa je nadvse primerna tudi za dekleta, ki si želijo ustanoviti lastno družino in zato razširiti in poglobiti znanje v šivanju, kuhanju in vodstvu gospodinjstva.

Ker se v šoli polaga posebna važnost na spretnost v kuhanju, šivanju, ročnem delu in razne tehnike na likovnem področju, se dekleta usposobijo tudi za samostojno vodstvo gospodinjstva in kmečkega turizma. Šola daje tudi dobro podlago za uspešnejši uk v različnih poklicih.

ZA ŠOLO SE LAHKO PRIJAVITE VSAK ČAS!

Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole, 9100 Völkermarkt, Klosterstr. 2, tel. 04232/3896.

SPD „ZARJA“ v Železni Kapli in SPD „VALENTIN POLANŠEK“ na Obirskem vabita na

PRIREDITEV OB SLOVENSKEM
KULTURNEM PRAZNIKU

v soboto, 8. februarja 1992, ob 19. uri
v farni dvorani v Železni Kapli

Sodelujejo:

Dragica Kovačič — sopran (Mariborska opera)

Minka Veselič — plesalka

Renata Neuwirth — klavir

Trobilni kvintet mladih iz Maribora

Igralska skupina SPD „Zarja“

Drugi del bo oblikoval Suški oktet

Slavnostni govor: Horst Ogris

Kmečka izobraževalna
skupnost (KIS) /
Bäuerliche Bildungs-
gemeinschaft Südkärnten

Telefon + faks
04 63 / 38 24 38

Delaj reklamo za neposredno prodajo!
(Wirb oder stirb!)

predavanje + film + diapozitivi s KIS in DI Marijo Hofer; kmetijska zbornica

Čas: v četrtek, 6. februarja 1992, ob 19.30

Kraj: Gostilna „JUENNA“ v Čepičah (Globasnica)

O čem se bo govorilo?

- Želje odjemalca
- Kako najdem trg za svoje pridelke?
- Kako postrežem odjemalca?
- Kaj prodam še s pridelkom?

Prireditelj: Kmečka izobraževalna skupnost, Dr.-Joško-Tischler-Park 1 v Celovcu

Srečanje mladinskih gledaliških skupin

v petek, 31. 1., in v soboto, 1. 2. 1992

v Mladinskem, Modestovem in Slomškovem domu

V petek, 31. januarja:

SLOMŠKOV DOM, Tischlerjeva dvorana

ob 9.45: „PEKARNA MIŠMAŠ“

(Svetlana Makarovič) — lutkovna igra

Nastopa lutkovna skupina KPD Šmihel,

vodi Kristina Jernej. Režija: Saša Kump

MODESTOV DOM, ob 20. uri:

„TRGOVINA“ (Jeannine Worms) — dra-

ma. Nastopa gledališka skupina KPD

„Planina“ Sele, vodi Milka Olip. Režija:

Franci Končan

V soboto, 1. februarja:

MLADINSKI DOM, ob 8. uri:

„MUCIN DOM“ (Samuel Maršak) — prav-

ljivna igra. Nastopa otroška gled. skupina

iz Škocjiana, vodi Helka Mlinar.

Režija: Peter Militarov

MLADINSKI DOM, ob 11. uri:

„LE PO KOM SE JE VRGEL TA OTROK?“

(Eva Jaikovozky) — mladinska igra. Nasto-

pa mlad. gledališka skupina SPD

„Radiše“, vodi Tatjana Tolmajer. Režija:

Alenka Bole-Vrabec

MODESTOV DOM, ob 11. uri:

„POSLEDNJA VOJNA NJEGOVEGA

VELIČANSTVA“ (Žarko Petan)

Nastopa mladinska gledališka skupina

SPD „Gorjanci“ iz Kotmare vasi, vodi Mari-

ja Wakounig.

Režija: Jože Vozny

MODESTOV DOM, ob 14. uri:

Pogovor o predstavah

vodi: Marjan Belina

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grilc in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (2. glavni urednik), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III, Karl Sadjak (oglasni oddelek).

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Str. 25/III, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka 04 63 / 51 25 28. Telefaks: 0463/512528-22.

Letna naročnina: Avstrija 400,— šil.; Slovenija 85 SLT (mesečno); ostale jugoslovanske dežele letno: 400,— šil., ostalo inozemstvo letno: 600,— šil., zračna pošta letno: 900,— šil., posamezna številka 10,— šil.; Slovenija: 25,— SLT.

SLOVENIJA: Sodelovanje z ADIT od 1. 1. 1992 ukinjeno. Rojaki iz Slovenije naročajo in odpovedujejo NT na naslov: NAŠ TEDNIK, 10.-Oktober-Str. 25/III, A-9020 Celovec, telefon 99 43 / 463 / 51 25 28.

GLOSA

Slovenska športna zveza je menda nadstrankarska organizacija, ki menda tudi ni včlanjena v nobeno slovensko osrednjo politično organizacijo! To je še pred kratkim trdil njen predsednik dr. Ludvig Druml pred zbranim zborom športnih klubov.

Pa glej, ko je imela ZSO svoj občni zbor, je bil predsednik Športne zveze prisoten in govo-

Športna zveza naj nastopa tam, kjer je potrebno!

ril je tudi v imenu slovenskih športnih društev. Kdo mu je dal za to pooblastilo? Ali je sam pristopil, ali pa je bila Športna zveza vedno član ZSO, ki si je to organizacijo vedno lastila kot „svojo“?

Športna društva so že dalj časa nejevoljna, da Slovenska športna zveza ni več zmožna usklajati interese in potrebe športnih društev. Posledica je, da vedno bolj pogosto sami zastopajo svoje interese.

In to, kot kaže, bolj učinkovito. Če se Športna zveza kmalu ne bo zganila, potem se dejansko stavi vprašanje, kdo naj v prihodnje zastopa športna društva...

Bojan Mlakar

Dobljani so sicer s skromnimi pričakovanji odpotovali na kvalifikacijsko tekmo v Enns, kljub temu pa so na tihem upali na senzacijo.

Ekipo iz Ennsa sodi med favorite za 1. mesto, zato so se Dobljani tokrat še posebej trudili. Sploh bi mogli to tekmo označiti kot najboljšo tekmo na kvalifikacijskem turnirju.

Kot po navadi so Dobljani prvi niz oddali kar precej jasno; v drugem in tretjem nizu pa so zagrili izredno kvalitetno in tudi uspešno odbojko. Oba niza so jasno dobili. Predvsem napadov legionarjev Skudnika in Mlakarja ni bilo moč ustaviti. Nasprotnikom iz Ennsa niti enkrat ni uspelo blokirati napadov teh dveh igralcev.

Četrty niz pa so domačini s pomočjo domačih sodnikov in z močno podporo številnih navijačev zopet dobili. Nato je bil po-

TUDI SUPER LEGIONARJA NISTA MOGLA PREPREČITI PORAZA

„Running score“ ali peti in odločilni niz, kjer šteje vsaka napaka tudi točko, Dobljanom ne prinaša sreče. Tako so proti Ennsu prav v tem odločilnem nizu podlegli (11:15); tako so zopet precej nesrečno oddali obe točki.

Boris Skudnik

treben peti in odločilni niz (running score), kjer šteje vsaka povzročena napaka točko za nasprotno ekipo.

Tudi v tem odločilnem nizu je domači sodnik očitno dajal domači ekipi prednost, katero je tudi izrabila v svoj prid. Tako so Dobljani zopet izredno nesrečno izgubili tekmo. Kljub temu je bil trener Golob zelo zadovoljen z ekipo, ki se iz tekme v tekmo izboljšuje.

Enns — SK Zadruga Dob 3:2 (15:11, 7:15, 12:15, 15:9, 15:11)

Hypo VBK	2	2	0	6:2	4
Enns	2	2	0	6:2	4
Gleisdorf	2	1	1	5:3	2
Aspern	2	1	1	3:5	2
TI Innsbruck	2	0	2	2:6	0
Aich/Dob	2	0	2	2:6	0

Dob kot SAK — brez igrišča

Spominjamo se, da so Dobljani začeli tekmovati v telovadnici v Pliberku, nato v Velikovcu in zdaj tekmujejo v Št. Pavlu.

To se pravi, da tekmujejo pravzaprav vedno na tujem. Dejstvo je, da Dobljanom preti ista usoda kot SAK; obe ekipi namreč nimata svojih igrišč.

Zdaj so morali Dobljani na lastne stroške izboljšati razsvetljavo v šentpavelski dvorani, kar jih je stalo 50.000 šilingov. Za klub predstavlja ta izdatek pravi finančni šok. Kljub temu so Dobljani prepričani, da je pred njimi prva zmaga v kvalifikaciji, kajti sobotni nasprotnik (Aspern) sodi med tiste ekipe, proti katerim morajo Dobljani točkovati.

Dokaz uspešnega dela ŠD Št. Janž

Marion Maloveršnik 1., Birgit Filipič 1. in Silvana Oraže 3.

Silvana Oraže je na smučarski tekmi za „Fischer-cup“ na Turah ponovno presenetila. Superveleslalom je namreč izpeljala brez napake ter dosegla tretji najhitrejši čas. V skupnem seštevku za Fisher-cup in Industrie-cup pa zaseda celo 2. mesto.

V soboto se je večina mladih koroških smučarjev (šolarjev) srečala na odprti veleslalomski tekmi na Simonhöhe. Tekmo je priredil ASKÖ Št. Vid. Manjkali so le kadrski tekmovalci, med njimi tudi Daniel Užnik. Kljub temu je ŠD Št. Janž tokrat osvojilo kar nekaj visokih uvrstitev. Pri šolarjih II je tokrat presenetila Marion Maloveršnik, ki ni bila prva le v svoji skupini, temveč je bila celo najboljša dneva. Za Marion je bil to največji uspeh v letošnji tekmovalni sezoni. Smolo je imela Birgit Filipič, ko je na poti do zmage izpustila predzadnja vrata pred ciljem. To

pa je ni preveč vznemirilo; že dan navrh je isto progo izpeljala med vsemi najhitrejše. Bila je celo hitrejša od fantov.

REZULTATI:

SOBOTA: otroci II (dekleta) 5. Petra Maloveršnik (Št. Janž); šolarke I: 2. Romy Dovjak (Djekše), 3. Andrea Kruschitz (Št. Janž), 4. Brigitte Esel (Št. Janž); šolarji I: 3. Ulrich Kitz (Djekše), 4. Martin Sleik (Št. Janž); šolarke II: 1. Marion Maloveršnik (Št. Janž) najboljša dneva; šolarji II: 2. Markus Vouk (Št. Janž), 5. Dominik Kropivnik (Št. Janž) 1. v letniku. NEDELJA: šolarke I: 1. Romy Dovjak (Djekše), 2. Brigitte Esel (Št. Janž), 3. Andrea Kruschitz (Št. Janž); šolarke II: 2. Birgit Filipič (Št. Janž), 2. Karin Kruschitz (Št. Janž)

KRATKI ŠPORTNI NOVICI

● Kuglitsch postavil rekord skakalnice

Austria-Cup v Podnu: Skakalne tekme se je udeležilo nad 100 skakalcev, med njimi tudi cela vrsta Zahomčanov. Le-ti pa so bili tokrat izredno razporejeni. Thomas Kuglitsch ni bil le najboljši dneva, temveč je skočil tudi rekord skakalnice (73,5 m). Premagal je celo znamenitega Francija Wiegeleja.

REZULTATI: Mlajši šolarji: 14. Werner Müller; starejši šolarji: 3. Robert Moser, 16. Sebastian Riefentahler; mlajši mladinci: 1. Thomas Kuglitsch, starejši mladinci: 1. Günther Kaiser; juniori in člani: 1. Franci Wiegele, 2. Christian Moser (vs. Zahomc)

● ŠAH

SŠZ Carimpex I — SC Gnesau I 5,5:2,5. — Proti novincu v spodnji ligi-zahod slovenski šahisti niso imeli težav.

Spodnja liga-zahod

1. SC Smohor I	7	6	1	0	40,5
2. SG Bodensdorf I	7	6	0	1	39,0
3. SŠZ Carimpex I	7	5	1	1	35,0
4. BSV Bad Bleiberg I	7	4	1	2	34,5
5. SG Spittal/D. II	7	4	0	3	34,0
6. SV Kötschach-Mauthen I	7	4	0	3	31,0
7. SV Weitensfeld I	7	4	1	2	30,0
8. SC Gnesau I	7	2	1	4	22,5
9. TSU Obervellach I	7	2	0	5	22,0
10. SG Beljak/Cinovec III	7	1	1	5	18,5
11. WSG Radenthein	7	0	1	6	15,0
12. SK Sveče/Bistrica	7	0	1	6	14,0

Slovensko kulturno društvo
Globasnica

vabi na kegljanje za

PODJUNSKI POKAL

na kegljišču gostišča
Juenna pri Globasnici

Čas: od 13. do 23. 2. 1992

Čakajo lepe nagrade!

ASKÖ Globasnitz - Globasnica

GŠNAS

Šoštar - 22.2.1992

Beginn / začetek: 19.06 h

ERNSCHUC

Vgm **RA Alberto Sadjaker**

1. fice: **Paolo Robnik**

2. fice: **Anžel Greiner**

Zorstandsmiglied: **Roberto Njen**

Kartenpreis / cena vstopnice: 19,92 ÖS

Wölbl in Urnik razočarala Jagodiča

Jagodič: „Jeseni derbi AVSTRIJA — SAK!“

Preteklo soboto je nenadoma zavzel mesto trenerja pri celovski Avstriji Alois Jagodič. Prav tako nenadoma pa sta odpovedala prestop k Avstriji Wölbl in Urnik.

Z velikim presenečenjem so koroški ljubitelji nogometa sprejeli novico, da je novi trener celovške Avstrije Alois Jagodič — tisti Jagodič, ki se je še pred mesecem dni odločno odpovedal tej nalogi. Trenutno pa je že s celim telesom in dušo Avstrijanec. Kdor Jagodiča pozna, ve, da bo storil vse za uspešno tekmovalje. Vendar že prej, kot je bilo pričakovati, je naletel na težave, ki so prvotno vplivale na menjavo kluba. Christian Wölbl in Kurt Urnik, oba izredno perspektivna igralca, sta Jagodiču obljubila, da tudi prestopita k Avstriji. Proti pričakovanju pa sta v zadnjem roku odpovedala. Jagodič: „Prav tu se kaže težave koroškega nogometa. Namesto da bi dobri perspektivni igralci hrepeneli po večjem, višjem in boljšem, si raje postržejo s tistim, kar že imajo. Tako bo nogomet propadel!“ Kljub težavam želi Jagodič v igri „preživeti“ v 2. diviziji, za sezono navrh pa si je zastavil drug cilj: ustvariti samo z do-

mačimi koroškimi igralci ekipo, ki naj bi v nekaj letih predstavljala raven koroškega nogometa... za to pa je potreben dober odnos do drugih klubov, ki bi Jagodiču odstopili perspektivne igralce. Tu pa tiči stara bolezen koroškega nogometa!

Kaj pravi Jagodič o...

... **Pliberku:** „Leto in pol sem tako rekoč preživel v Pliberku, kjer mi je uspelo z ekipo osvojiti koroškega prvaka. S tem naslovom sem pripomogel Pliberku, da je prišel do največjega uspeha v zgodovini kluba. Nekateri igralci so pri meni izredno napredovali, kar je brezdvomno vplivalo na velik uspeh kluba. Razočaran pa sem bil pred pokalno tekmo proti VOEST iz Linza, ko se je na treningu zbralo samo pet igralcev. Tu se je pokazala neresnost in neprofesionalnost nekaterih igralcev!“

... **SAK:** „S SAK sem duševno še vedno zelo pove-

zan, zato mu želim vse najboljše v v igrednem delu prvenstva. Upam, da bo uspelo ekipi osvojiti 1. mesto in tudi povzdigi v 2. divizijo. Za koroški nogomet in predvsem za Celovec bi bil derbi Austria — SAK v 2. diviziji izredno pomemben in zanimiv. Derbi v koroški ligi (če bi mi izpadli in se SAK ne bi uspelo povzpeli) pa bi bil za oba kluba tako športni kot tudi finančni udarec, ki bi vodil v negotovost!“

... **dr. Ramšaku:** „Osebnostnim nimam nič proti njemu, kot igralca sem ga celo zelo spoštoval. Zato mi ni jasno, zakaj se me izogiba. Vendar prvi korak v prijateljstvu mora storiti on!“

... **Lojzetu Sadjaku:** „Lojze se je pri Avstriji že veliko naučil, predvsem je mnogo pridobil na tehniki. Njegova pomanjkljivost pa je slej ko prej „mehka igra“, katero dokazuje s tem, da je na prvenstvenih tekmah za Avstrijo le redkokdaj prejel rumeni karton. Navaditi se bo moral

trde in do zadnje minute zbrane igre. Brezdvomno pa je celotni ekipi pomemben in vzoren igralec!“

... **Wölblu in Urniku:** „Oba sta me do zadnjega razočarala. Šel sem k Avstriji, ker sem si mislil, da bom mogel ekipo z nekaterimi igralci, in tu mislim predvsem na Wölbla in Urnika, okrepiti. Oba sta mi tudi obljubila in celo za klub že podpisala, vendar v zadnjem roku pa odpovedala. Moram reči: Zame sta umrla!“

Spremembe pri naših klubih

ŽELEZNA KAPLA: Ekipo bo v igredi okrepil **Praschnik iz Žitare vasi**, še nejasen pa je „come back“ **Charlija Prescherna**, kateremu mora dati dovoljenje zdravnik. V sredo naj bi se začeli treningi.

BILČOVŠ: Klub so zapustili kar trije igralci: **Christian Hartl** (nehal zaradi dolgotrajne poškodbe), **Vinzenz Ogris** (službeno zaposlen na Dunaju) ter **Helmut Krainer** (želi igrati pri Arnoldsteinu). Trener Hobel je zdaj primoran vključiti nekaj mladih, perspektivnih igralcev. Začetek treningov: 6. februar.

ŠMIHEL: Slej ko prej kažejo Šmihelčani zanimanje za mla-

dega vratarja. Ekipo bo verjetno v igredi okrepil **Sepp Walter (Tinje)**, ki je že pred nekaj leti uspešno bral žogo za Šmihel. **Andi Gros**, za katerega se krepko poteguje Pliberk, bo ostal v Šmihelu.

GLOBASNICA: Nov v Globasnici je sredinski igralec iz **Pliberka Rainhard Grubelnik**; še vedno pa je neznano ime trenerja.

SELE: Novi igralci so: **Nogometne copate pa bo zopet obul vratar **Silvert Uznik.****

Dr. Ivan Ramšak

„Mislim, da je bil skrajni čas, da je Lojze prevzel mesto trenerja pri celovski Avstriji. Jagodič je brezdvomno strokovnjak in vrhu tega ga podpirajo tudi sredstva javnega obveščanja. Na vsak način je trenutno najboljša rešitev za to mesto!“

Ljubiša Dalanović

„Jagodič je dober, izkušen trener. Dobro pozna koroški in avstrijski nogomet, zato je bil ta prestop najboljša rešitev za Celovec. Prepričan sem, da bo Austria Celovec z Jagodičem gotovo uspela v 2. diviziji.“

Še dve lepotici

se lahko javita za izbor Miss SAK, ki bo 29. februarja 1992 pri Šoštarju v Globasnici. Doslej se je javilo 12 deklet. Na večeru bodo lepotice predstavile najnovejšo modo dveh butikov z Raven in iz Pliberka.

Seveda pa čakajo na vsa dekleta tudi lepe nagrade in honorar za trud. Vrh tega pa jih bodo popeljali tudi na lep izlet ter na foto-snemanje. Prijave so možne še do 14. 2. 1992 (tel.: 0463/512528 - 30)

Tudi Lilijana z Raven na Koroškem bo sodelovala.

„Mens sana in corpore sano! — Zdrav duh v zdravem telesu!“

Stari latinski pregovor je zelo primeren za mladega zdravnika dr. Maksa Zdouca.

Na športnem področju je zelo aktiven; žanje tudi lepe uspehe. Pretekli teden se je udeležil avstrijskega prvenstva za športne zdravnike ter v teku na smučeh zasedel odlično peto mesto.

Pravi zgodovinski dogodek

so pred kratkim dočakali tiskarji Mohorjeve. Dobil so prvi dvobarvni tiskarski stroj, ki bo znatno „pospešil“ in izboljšal proizvodnjo.

Tiskarska mojstra Lado Hajnžič in Maxi Reckar pred novim strojem.

GIMNAZIJSKI PLES SPET ODLIČNO USPEL ZDAJ PA MATURA!

Tudi bivši maturantje vsako leto radi pridejo na gimnazijski ples.

Ker letos Slovenskega plesa ni bilo, se je pretekli petek v Celovcu odvijal Gimnazijski ples kot edini veliki osrednji slovenski ples v Celovcu. Maturantke in maturanti Slovenske gimnazije so povabili Big-Band RTV Ljubljana s pevcem Otom Pestnerjem ter ansambel Gorenjci. Obe zasedbi sta odlično zabavali publiko; temu primeren pa je bil tudi honorar, ki je znašal menda kar 80.000 šilingov.

Seveda so po stari tradiciji odprle ples maturantke in maturantje s polonezo; polnočni vložek pa je poskrbel za dobro razpoloženje, saj so se maturantje podali med ženske plesalke.

Ker je bil balkon na žalost tudi letos zaprt, je bila gneča kar precejšnja, kar pa ni zmanjšalo dobrega razpoloženja mladine, njihovih staršev ter bivših maturantov Slovenske gimnazije.

Po tej naporni plesni noči pa čaka organizatorje plesa zrelostni izpit, ki bo gotovo že znatno večja preizkušnja.

Maturantka Veronika Stern je zaplesala kar s patrom Ivanom Antoličem, ki se je rade volje odzval vabilu simpatične gimnazije.

Foto: Dolinšek

HERMAN GERM
TINČ & TONČ

ali
pretežno smešno

Vidva sta pa res srce in duša! Se nikoli ne kregata?

Saj ni potrebno. Mora pač eden drugega malo poslušati!

Pri nas je vse drugače! Tu sta dva, ki se kregata, ojoj! Nobeden drugega noče poslušati!

To pa ni prijetno!

To ne, ampak zabavno! Saj sta glasna, da ju lahko vsa vas poslušata!

Filmski igralec Marian Sreenc

bo na Dunaju pripravil tečaj retorike. Pristrčno so vabljene predvsem študentke in študentje. Marian Sreenc je kot filmski igralec postal znan predvsem v filmu Vrnitev; trenutno je angažiran na Dunaju v različnih gledališčih, sodeluje pa tudi v različnih tv-filmih, kot npr. pred kratkim v „Eurocops“.

Prijave za seminar so možne pri gospe Pietzko (04235/3545).

Janez Menart: Deset človeških zapovedi

1. Veruj le v tistega boga, ki v banki svoj denar ima.
2. Ne kolni! Psovok domačih ni, a tujih jezik ne trpi.
3. Počivaj kolikor se da, saj kdor manj dela, več velja.
4. Spoštuj rodbinske in druge zveze, ker le po njih se kam prilaze.
5. Ne ubijaj, ker boš slabe volje, da drugi znajo mnogo bolje.
6. Ne nečistuj! Ko ženska vstane, uredi si krilo in možgane.
7. Ne kradi! Saj kar vkup boš spravil, ti bi že kdo spet podržavil.
8. Ne laži! Svet je sit reklame in še resnic več ne verjame.
9. Ne želi bližnjega žene — kaj drugim lajšal bi gorje!
10. Ne misli, da kaj zamudiš, če kdaj kak paragraf prespiš.